

Маршируємо під «Маршалла»

Нове кредитування Україні поки ще навіть не пообіцяли. Щоб отримати вагому фінансову підтримку, урядовці мають довести гарантовано ефективне її застосування
» стор. 6

Не бачити волі 43 роки

У Стамбулі розпочався суд над 17 опозиційними журналістами
» стор. 5

Таємний щоденник Петлюри

У новому фільмі грають Ірма Вітовська, Богдан Бенюк і Євген Нищук
» стор. 12

Україна молода

Середа, 26 липня 2017 року

№ 90 (5251)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 25,82 грн.
1 € = 30,08 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

Туристичний несезон

Окупований півострів недоотримав 250 мільйонів доларів

» стор. 3

«Путін, ввези туристів!»
Фото з сайта kp.ru.

Курт Волкер
спеціальний представник Державного департаменту США з питань України

«Оборонна зброя дозволила б Україні, наприклад, захистити себе і відвести танки та фактично допомогла б зупинити російську агресію щодо України».

■ КРИМІНАЛ

Не братні війни

У центрі міста розстріляли впритул двох учасників АТО

Сергій ДОВГАЛЬ
Дніпро

Близько 20-ї години вечора 24 липня на проспекті Гагаріна, прилеглому до центрального в місті проспекту Яворницького, біля ресторану «Д.О.М.» ні з того, ні з сього зчинилася кривава стрілянина. У результаті загинуло двоє людей. Ще п'ятьох із пораненнями різного ступеня тяжкості доправили до обласної клінічної лікарні імені Мечникова.

Подробиці кривавого інциденту досить швидко стали відомими широкому загалу. Їх повідомив один з його учасників, відомий у Дніпрі адвокат, волонтер Едмонд Саакян, який у 49-річному віці пішов захищати Україну на Донбасі. І цим вчинком заслужив до себе ще більшу повагу.

Як повідомив Едмонд Саакян, його брат Едуард віднедавна почав отримувати погрози, суть яких зводилася до того, що він комусь винен 119 тисяч доларів США. Брати будь-який борг заперечували. Отож для того, щоб усе з'ясувати, запропонували зустрітись з необхідними документами біля кафе «Д.О.М.». За компанію з Саакянами були і двоє побратимів — учасників бойових дій на Донбасі.

Коли ж Едуард заявив, що він нікому нічого не винен, один із прибульців відійшов убік, комусь зателефонував, і хвилину через п'ять на літньому майданчику кафе з'явилися ще чоловік вісім молодиків. Така компанія церемонитися не стала, а відразу стала бити братів. Едмонд помітив у руках одного з них револьвер. Отож намагався, у свою чергу, дістати наявний у нього травматичний пістолет. У відповідь пролунала черга з автомата ... Після цього брати Саакяни вибігли з літнього майданчика кафе і сховалися за своїм автомобілем «Тойота Камрі».

Нападники намагалися втекти, але зробити це виявилось непросто. Четверо з них під час цієї перестрілки отримали поранення, а тому були доставлені до обласної клінічної лікарні імені Мечникова. Сам Едмонд Саакян отримав вогнепальне поранення передньої черевної стінки, наскрізне поранення правої стопи, наскрізне поранення правої колінної суглоба.

У поліції спершу оголосили оперативний план «Сирена», але о 23:10 його скасували у зв'язку з встановленням місцезнаходження автомобіля нападників і осіб, які на ньому пересувалися. Автомат і револьвер зловмисники викинули по дорозі, однак ця зброя стала легкою здобиччю правоохоронців.

Швидко з'ясувалися й імена двох загиблих. Це Олексій Вагнер, колишній воїн — доброволець 20-го мотопіхотного батальйону 93-ї бригади, учасник зіткнень із бандитськими угрупованнями у Дніпрі 9 травня цього року, та Максим Іващук, колишній боєць 11-го мотопіхотного батальйону 59-ї бригади. Саме інтереси Вагнера представляє Едмонд Саакян як потерпілого від бандитів, які напали на українських воїнів у день, що колись називали Днем Перемоги. Тепер кожна зброя висновок, що ті події ні для кого уроком не стали...

Як повідомив т.в.о. начальника Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області Олег Грозь, за фактом стрілянини слідчим управлінням ГУНП у Дніпропетровській області розпочато кримінальне провадження за п. 1 ч. 2 ст. 115 Кримінального кодексу України (умисне вбивство). Двом учасникам перестрілки у Дніпрі оголошено про підозру. Підозрювані наразі перебувають у лікарні ім. Мечникова під вартою. Упродовж двох днів буде обрано щодо них запобіжний захід. У поліції визначають роль ще двох учасників перестрілки. Проводять розслідування стосовно вилученої зброї. ■

■ НА ФРОНТІ

Міномети не мовчать

ЗСУ відповідають на провокаційні обстріли

Іван БОЙКО

Із початком нового тижня ворог знову почав загострювати ситуацію на східному фронті. Лише в ніч на вівторок окупанти 27 разів відкривали вогонь на різних напрямках. Троє українських воїнів отримали поранення.

Зокрема, в понеділок о 21:00 група ворожих диверсантів намагалася наблизитись до позицій ЗСУ неподалік селища Трьохізбенка на луганському напрямку. Втім вони наразилися на прицільний щільний вогонь захисників України і накивали п'ятами, не протримавшись і десяти хвилин. Тоді як на маріупольському напрямку бойовики били по українських укріпленнях із мінометів по Красногорівці та з гранатометів — у районі селищ Лебединське, Красногорівка, Новотроїцьке, Широкине. Внаслідок обстрілів двох вояків ЗСУ було поранено неподалік Богданівки.

На донецькому напрямку, як і раніше, ворога цікавлять переважно позиції

ЗСУ поблизу Авдіївки та шахти Бутівка, які вони традиційно накрили мінометним вогнем. Під час гранатометного обстрілу позицій у районі Світлодарська поранення отримав ще один захисник України. За словами речника Міноборони з питань АТО Андрія Лисенка, на цій ділянці фронту ворог вів вогонь з окупованих Ясинуватої та Спартак. У штабі АТО відзначають, що ввечері в понеділок і вночі практично після кожного обстрілу бойовиків українські сили відкривали вогонь у відповідь. За оперативними даними, у бойовиків є втрати як у живій силі, так і в техніці та озброєнні.

Водночас місія ОБСЄ зафіксувала численну військову техніку, яка рухалася в напрямку окупованого Новоазовська Донецької області, а також у бік кордону з Росією. Сталося це на одному з блокпостів терористів «ДНР», на якому спостерігачам відмовили у проїзді, тож під час очікування вони побачили ледь не колони військового транспорту. ■

■ ДОБРОЧИННІСТЬ

«Вогняна» страва посла

Угорці організували майстер-клас та частування для дітей з родин переселенців

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

У ресторані угорської кухні у Києві відбувся незвичайний кулінарний майстер-клас. Навчалися готувати діти з родин переселенців зі східних українських територій, де немає миру і спокою; а головним учителем став Надзвичайний і Повноважний посол Угорщини в Україні Ерно Кешкеня.

Готували салат, лангосі (від угор. lang — «во-

Майстер-клас від посла Ерно Кешкені.
Фото автора.

гонь») — угорський смажений хліб, який ще називають угорською піцою, ретеш — це «угорський штрудель» (заввичай начиняють його

маком, горіхами, медом, вишнею або яблуками).

— Це для мене найважчий робочий день, — зізнався Ерно Кешкеня. — Є речі,

які я роблю вперше. Але отримую насолоду ділитися нашими традиційними рецептами й деякими хитрощами з цими чудовими дітьми. Вони талановиті, і все у них виходить чудово! А головне — кожен смакуватиме те, що сам приготував.

До речі, приготувавши до випічки лангосі, діти залишили на таях свої імена, щоб потім не помилитися, де чия страва.

«Наш проект «Раблітація жінок з дітьми Донецької та Луганської областей» вже не вперше проводить подібні заходи, — розповідає куратор проекту Ольга Рудницька. — Ми починали з італійської кухні. Нам приємно, що Посольство Угорщини в Україні охоче відгукнулося на пропозицію й запропонувало не тільки майстер-клас, а й трапезу з послом. Дванадцять дітей-учасників дуже задоволені, навіть не уявляли, що самі на дві години стануть кухарями. Найближчим часом мріємо відвідати цю чудову країну». ■

■ ЛАРИСА САЛІМОНОВИЧ

Чергове засідання у справі мера Харкова та його двох охоронців, що традиційно проходило у стінах Київського районного суду Полтави, знову звершилося без результату. Цього разу мав відбутися допит свідків звинувачення у справі Геннадія Кернеса та його двох охоронців Віталія Блинникова і Євгена Сміцого, але головні учасники призначених слухань не прибули для участі у процесі.

«Прокуратура пропонувала оголосити чергову перерву, — повідомив адвокат міського голови Андрій Гунченко. — Вони заявили клопотання про доставлення приводом свідків обвинувачення (ідеться про тих свідків, явку яких держобвинувачення забезпечити не може). Але суд відмовив у задоволенні цього клопотання. Тоді сторона захисту звернулася до суду з проханням долучити до матеріалів справи матеріали кримінального провадження, щоб можна було почати їх вивчення».

Документів у справі, що триває з весни 2015 року, зібралось чимало — 11 томів по 300 сторінок у кожному. Андрій Гунченко припускає, що розгляд такого обсягу обома сторонами займе не менше, ніж вісім судових засідань, тому процес може тривати поки що і без свідків. Із ним погодився і ад-

■ СУД ТА ДІЛО

Довго запрягають

У справі мера Харкова та його двох охоронців — 11 томів по 300 сторінок у кожному

вокат потерпілих Євген Музичук. «Ця стадія дасть можливість продовжити розгляд справи, — сказав він. — Бо частина свідків поки що не з'являється. Їх присутність у залі суду теж забезпечити не можуть. Але у будь-якому випадку ми не стоїмо на місці. Процес рухатиметься далі».

У свою чергу, прокурор Олександр Галімов повідомив про деякі нові дані у справі, розгляд якої помітно затягнувся. «Усі ці документи без винятку мають доказову базу для тих чи інших подій, — сказав він. — Маємо ще й документи, які надійшли після відкриття стороною обвинувачення матеріалів. Вони не є доказовою базою для нас, але ми їх долучимо, аби не склалися враження, що ми щось приховуємо. У суду

буде повна картина».

Цього разу до Полтави прибули Геннадій Кернес з обома охоронцями, яких підозрюють у побитті двох активістів під час Євромайдану, а також самі потерпілі з представником ОБСЄ. Але оскільки свідки нападу на засідання вкотре не прибули, суд розпочав слухання зібраних у справі документів.

Нагадаємо, що мера Харкова та двох його охоронців звинуватили у викраденні двох учасників Євромайдану (Сергія Ряполова та Олександра Кутяніна) у січні 2014 року, а також у їх катуванні та погрозах убивства.

Наступне засідання призначили на 28 серпня. ■

■ «КРИМНАШ»

Туристичний несеzon

Окупований півострів недоотримав 250 мільйонів доларів

Ірина КИРПА

Подолати незаконну діяльність шулерів на КПП «Чонгар» зуміли активісти батальйону «Аскер» разом із бійцями Бердянського прикордонного загону Державної прикордонної служби України. Черги на адміністративному кордоні з півостровом штучно створювали шахраї з метою наживи. Торгівля автомобільним місцем у такому ланцюжку приносила аферистам від 1000 гривень до 300 доларів залежно від марки автомобіля та платоспроможності клієнта.

— Таксиста, що працюють на бізнесмена Норайа Габрієляна, створювали своїми автомобілями штучні черги, а за можливість зайняти їхне

місце та швидше дістатися до Криму брали великі гроші, — розповіли активісти громадської організації «Громадянська блокада Криму». — Позбавити людей від такого «сприяння» допомогли спеціальні пронумеровані талони з мокрою печаткою. Тепер проїзд в обидві сторони абсолютно вільний, ніякого стовпотворіння на кордоні не спостерігається.

До втручання прикордонників люди стояли у чергах перед КПП «Чонгар» у середньому по 13 годин. Лише за кілька днів кордон із Кримом перетнули близько 24,5 тисячі осіб.

Окупаційні служби свідомо пропускали не більше 10 автомобілів за годину, щоб створити для потенційних туристів ілюзію затре-

буваності курортного півострова. І це тоді, коли мешканці Криму навіть просили Путіна «ввезти туристів» — бо мало відпочивальників.

А черги на КПП «Чонгар» та «Каланчак» росли як на дріжджах, починаючи з травня. Кілометрові затори на кордоні стали предметом гордості окупаційної влади півострова, мовляв, тягнуться люди до Криму. Але, як тільки аферу було розкрито, відкрилася неприваблива реальна картина: порожні пляжі та пансіонати, збільнілі через відсутність туристів мешканці Криму, а також розбиті дороги та шалені ціни на продукти.

— Якщо аналізувати номери машин людей, які зараз їдуть до Криму, то до абсолютних лідерів потрапляють мешканці Херсонської

■ ДОПОМОГА

«Маргарита» в поміч!

Волонтери відправили на фронт виготовлений умільцями безпілотник

Людмила НІКІТЕНКО

«От — нарешті! «Маргарита» помагала крилами Черкасам! Вона вдячна всім за підтримку! І тепер — у роботу. Туди...» — написав на своїй сторінці у «Фейсбуці» голова черкаського ГО «Наш батальйон» В'ячеслав Скічко. І повідомив, що днями були успішно проведені над містом випробування безпілотника-розвідника, який виготовили черкаські та київські умільці.

Після відправки «Маргарити» захисникам на схід черкаські волонтери оголосили про збір грошей для реалізації нового проекту «Тарас». «У рамках цього проекту для потреб української армії буде виготовлено ще два вітчизняні безпілотники — «Грім» і «Блискавка», — говорить «Україні молодій» В'ячеслав Скічко.

Окрім «Тараса», на реалізацію якого необхідно зібрати 4 тис. доларів, черкаські волонтери збираються купити для воїнів в АТО ще й планшет під спеціальні мапи, вартість якого 3 тис. гривень, дизельний генератор за 13 тис. гривень та бензопилку за 2,6 тис. гривень. В'ячеслав Скічко каже: «Дуже потрібна допомога. Роботи ще багато. Потреб також. Тож ми не зупиняємося, бо разом ми сила». І закликає тих, хто може допомогти, — приносити матеріальну та фінансову допомогу за адресою: м. Черкаси, вул. Небесної сотні, 3, або перерахувати на картку ПриватБанку: гривня — 5168742015088317 (для перерахунку з закордону: <https://transferwise.com>).

■ ДОБРА СПРАВА

Команда Ляшка навчатиме дітей плавати

За підтримки Радикальної партії в столичному Гідропарку відкрився щорічний безкоштовний «Клуб дитячого плавання»

На дитячому пляжі в Гідропарку відкрився «Клуб дитячого плавання».

Лариса САЛІМОНОВИЧ
Харків

Незвичну читальню просто неба співробітники Харківського літературного музею почали облаштовувати ще весною, оголосивши толоку для створення публічного простору. Зрештою, біля стін закладу з'явилося кілька стелажів із книгами і звичайні вуличні лавочки.

«Книжкову клямбу» в Літмузеї ми відкрили під час фестивалю «Віч-навіч», — каже автор ідеї Тетяна Пилипчук. — Того дня тут пройшла виставка художніх робіт зрячих і не-

■ БУККРОСИНГ

«Книжкова клямба»

Біля Літературного музею відкрилася перша в місті вулична бібліотека

зрячих поетів. Набралося усього 20 примірників. Але згодом ми провели книжковий ярмарок і буккросинг, після чого фонд бібліотеки значно поповнився. Люди та організація, що підтримали проект, тепер постійно несуть нам свої книги». Працює бібліотека (її

можуть одночасно відвідувати вісім осіб) весь день. Брати з собою примірники не можна, але час для читання необмежений. Тут є сучасна та історична література, художня класика, навчальні посібники.

Великою популярністю «Клямба» користується у

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

У відкритті літнього Клубу на Дніпрі взяв участь народний депутат від фракції Радикальної партії, відомий плавець, срібний призер Олімпійських ігор Денис Силантьєв. Його майстер-клас з плавання запам'ятовується малечі на все життя. Навчатися плавати безплатно у новому Клубі зможуть діти з соціально незахищених сімей та сімей, що переїхали з окупованих територій.

За словами лідера Радикальної партії Олега Ляшка, навчання і спортивне виховання молоді — запорука успішної і сильної країни. Щоб діти не курили і не пили пиво по генделиках — потрібно будувати басейни і стадіони, виділяти з держбюджету гроші на спортивні секції, давати молоді альтернативу. Ляшко каже, що саме таку політику і реалізує його команда. Лідер Радикальної партії вже не вперше підтримує проекти, спрямовані на захист переселенців. Разом із мером Маріуполя він вибиває гроші з бюджету на будівництво та реконструкцію житла для переселенців, домагається, щоб діти, які приїхали з окупованого Донбасу, без проблем могли влаштуватися в дитсадки, школи і виші на мирній території. І головне — робить усе, щоб у їхніх батьків була робота і зарплата.

«Ми обов'язково повернемо цим людям їхній рідний дім — Донбас. А поки наша задача — забезпечити їх усім необхідним, зробити так, щоб у них був дах над головою, щоб ці два мільйони українців не відчували себе покинутими, щоб вони могли працювати, навчатися і жити повноцінним життям», — зазначив Олег Ляшко. ■

письменників, які охоче презентують свої твори під Літмузеєм. «Деякі примірники своїх книг вони спеціально дарують бібліотеці, аби з ними могли ознайомитися харків'яни, — каже пані Тетяна. — Усі примірники ми розкладаємо так, аби читачам було зручно їх брати. Хочемо, щоб цей куточок став простором для спілкування, проведення різних пікніків, акцій, кінопереглядів, тематичних буккросингів».

Скажімо, цього тижня тут чекають земляка Сергія Жадана, а Юрій Андрухович уже приїздив. ■

■ ЗООСВІТ

Наїхав самокатом на хвіст?

У львів'янки через суд конфіскували собаку

Дар'я БАВЗАЛУК

Сихівський райсуд Львова конфіскував у власників бійцівського собаку, який під час прогулянки вкусив дитину. Випадок стався уночі на Сихові. «Жінка о 23:00 у дворі будинку №90 по пр. Червоної Калини у Львові вигулювала собаку потенційно небезпечної породи американський (стаффордширський тер'єр) без намордника, внаслідок чого собака вкусив за ногу хлопчика, заподіявши шкоди його здоров'ю», — йдеться у постанові суду.

Власниця під час судового засідання заявила, що собака не вкусив хлопчика, а подряпав лапою, оскільки хлопчик наїхав самокатом на хвіст. Серйозних травм дитина дійсно не зазнала, окрім легкого порізу на нозі. Проте суд постановив, що господарка собаки порушила правила утримання «потенційно небезпечних» порід, та вирішив конфіскувати тварину. Тим часом спеціалісти-кінологи заявляють, що агресія собаки може спровокувати лише поведінка людини, а завідомо «небезпечних» порід не буває — бувають неграмотні господарі.

Суддя Дмитро Теслюк вирішив, що жінка таки порушила правила утримання собак, і призначив їй штраф у 85 грн. із конфіскацією тварини.

У Сихівському райсуді пояснили, що після рішення суду про конфіскацію тварин їх передають до ЛКП «Лев». Працівники комунального підприємства повідомили, що їм ще жодного разу не доводилося приймати відсуджених тварин, тож цей випадок може стати прецедентом.

Варто зауважити, що, згідно з «Правилами утримання і поводження з тваринами у м. Львові», прийнятими минулого року, американський стаффордширський тер'єр вказаний у переліку порід собак, власники яких зобов'язані вигулювати їх лише у намордниках. Окрім того, власники таких чотирилапих друзів зобов'язані мати страховий поліс на випадок заподіяння шкоди третім особам. ■

Карина СОКОЛОВСЬКА

■ ВІДЛУННЯ

З «нічого» зробити результат

Партійно-виборча розтяжка: гравітація без тяжіння

Як у нас протікає політично-виборча лімфа? Перманентно без упину. От уже більше двох десятків років вибори в Україні починаються одразу після виборів. Технології ефекту присутності різних партій на політичному полі можуть бути різноманітними, але водночас сталими, багато в чому впізнаваними для пересічного виборця.

Однак бувають і винятки. Як от, скажімо, виголошення, подекуди протилежних за змістом заяв представниками одного партійного коша, що, зрозуміло, викликає у зацікавлених пересічних громадян легкий катарсис, з одного боку, й стає маркером чергової зміни обличчя у владі — з іншого.

Під цим кутом саме різновекторністю заяв своїх лідерів у поле зору потрапив «Народний фронт». Першим подав сигнал Олександр Турчинов, виступивши з ініціативою реформування чинної Конституції: вибори Президента в парламенті й урізання його повноважень на користь Прем'єра. До речі, такі наміри в незалежній Україні озвучуються не вперше: подібна перспектива українського інституту президентства активно обговорювалася ще за часів Леоніда Кучми. Уся пара тоді пішла на свисток.

Далі представники лідируючих позицій у НФ, підливаючи оливи у вогонь, заявляли про те, що «Народний фронт» має йти на вибори окремо від Блоку Петра Порошенка.

І, зрештою, градусів до заміру середньої температури в партійній кухні «фронтників» додав народний депутат від цієї партії Іванчук, заявивши, що «Народний фронт» і Блок Петра Порошенка можуть стати однією політичною силою.

Що, зрештою, відбувається? Де ключ до розуміння того, що коїться із партнером президентської політичної сили?

Перші суперечки експертів, — ще по гарячих слідах, — щодо заяви «Народного фронту» в необхідності політичної реформи, що має урізати повноваження Президента на користь Прем'єра й парламенту, базувались на здогадах, що, мовляв, таким чином «фронтники» хочуть погасити ентузіазм участі у президентських виборах лідера «Батьківщини» Юлії Тимошенко. Наразі соціологи віддають їй 15% підтримки електорату. Чи тягне це на одну з основних версій? Є сумніви.

Більш слухним виглядає варіант, що НФ вирішив пуститись у самостійне політичне плавання і таким чином він нібито робить посил суспільству про те, що виходить із провладної обойми.

Народилася версія і про одвічне українське: два українці — три гетьмани, мовляв, лідери «Народного фронту» Арсен Яценюк, Олександр Турчинов, Андрій Парубій починають розтягувати політичну ковдру.

Але вірогіднішими проглядаються два інші варіанти ймовірних обставин, що «змусили» вірного «фронтного» соратника Президента Петра Порошенка — Олександра Турчинова — зробити заяву про наміри вносити згадані зміни до Конституції.

Перший, це — медійний. З наближенням 2019 року — часу виборів — з'ясувалось, що НФ переживає кризу інформаційних приводів, котрі могли б зацікавити електорат і тримати його під прицілом уваги. Потрібна згадуваність у

інформаційному просторі, й «Народному фронту», вочевидь, доводиться вмикати старі-нові «заморочки».

Друга — бізнесова. Пов'язана з тим, аби певні групи впливу могли «застопити» своїх міністрів у уряді. Однак, з іншого боку, тут інтерес взаємовигідний — про те, що глава Кабміну Володимир Гройсман та лідер НФ Арсеній Яценюк почали зближення, не випустили з поля зорку навіть не зацікавлені політикою. При цьому, принагідно, щоразу публічно наголошується, що Гройсман не збирається в 2019-му балотуватися у Президенти. А тим часом Прем'єр-міністр отримав майже власну фракцію, політичний дах. Крім того, складається враження, що «фронтники» таким чином нав'язують свою гру Президенту.

І Яценюк, і Гройсман зацікавлені швидше не у виборах, а в зміні балансу в бік Прем'єра та парламенту. Розмови про дуалізм влади ведуть до парламентської республіки. Та й більшість політологів сходяться в думці, що союз Гройсмана і Яценюка тактичний і ситуативний. Із його допомогою кожен сподівається, що досягне своєї мети. НФ побоюється, що в разі відставки уряду позиція їхньої партії послабиться і буде монополія Порошенка. Гройсман, зі свого боку, хоче мати союзників, які б урівноважували його відносини з Президентом та його партією.

Хоча не треба забувати й про згадані групи впливу, котрі переслідують власні інтереси. Але вони навряд чи

впливають на загальний курс істинних міжпартійних відносин між НФ і БПП.

Не виключено, що напередодні виборів «фронтники» запустять новий месидж у суспільство, що вони інші, вони — не БПП, вони взагалі відмінні від президентської партії. Але ж і Блок Петра Порошенка захоче вільного, заточеного на виграш, руху на електоральному полі. Незважаючи на те, що він озброєний арсеналом адмінресурсу.

І все це, насправді, схоже на відпрацьовування сценаріїв, запуск внутрішніх ігор, зумовлених поставленим завданням перед партією, пошуку варіантів і відповідей на головне питання: як, у якій конфігурації йти на вибори?

Однак, незважаючи на все це, в підсумку про тих, хто виносить остаточні рішення в партії «Народний фронт», питання не ставиться. Адже іншого потужного харизмата, який би очолив «фронтників» для Президента, крім Олександра Турчинова, немає, скільки б не заглядав на себе в люстерко Андрій Парубій.

І ще, вочевидь, не однією цікавою узгодженою заявою будуть чіпляти слух виборців заяви з НФ висловлюючи точку зору, що має викликати дискусію.

Попри все це, «Народний фронт» уже показав, що вмів з «нічого» робити результат, тому ніщо не завадить «фронтникам» і на цих виборах набирати більше голосів, ніж усі передрікатимуть. Власне, так уже було в попередній виборчій історії. Час для розгону ще є. ■

Сergій ДОВГАЛЬ
Дніпро

■ НЕБЕЗПЕЧНО В НАВЧАННІ...

Військові журналістів «не почули»

Оборонне відомство не визнає своєї причетності до тяжкого поранення оператора телеканала з Кривого Рогу В'ячеслава Волка

Участь телевізійника у ролі провокатора під час інсценування спершу сприймалася ефектно.

Це звернення годилося б назвати криком відчаю. Адже журналісти та активісти його адресували міністрові оборони України Степану Полтораку. Приводом для цього стало поранення оператора телеканала «Перший Криворізький» В'ячеслава Волка під час військових навчань у Кривому Розі, яке сталося 6 липня. Обставини цієї надзвичайної події здоровому глузду не підвладні. Оператор «Першого Криворізького» погодився взяти участь в інсценуванні — зіграв роль провокатора, якого затримали резервісти загону територіальної оборони. Усе було бутафорським, окрім зброї. Постріл був справжнім. Куля, випущена нижче потилиці, розтрощила чоловікові спинно-мозковий канал і пошкодила шостий шийний хребець.

Ініціатива стосовно участі в інсценуванні самого телевізійника виходила від знімальної групи. Але яка була необхідність стріляти по-справжньому просто в бутафорського провокатора?

Наслідки цього щонайменше можна назвати непередбачуваними. В'ячеслав хоч і перебуває в свідомості, його організм самостійно не функціонує — ані дихати, ані їсти, ані рухатися поранений не може.

Криворізькі медики визнали за необхідне направити потерпілого до Дніпропетровської обласної клінічної лікарні імені Мечникова, що й було зроблено 10 липня.

«Його поранення вселяють страх. Світла голова в повній свідомості. Все інше... Куля зруйнувала шостий шийний хребець. Тетрапарез, тиск без мезатона падає до нуля. Дихає за

нього апарат ШВЛ. В'ячеслав — журналіст із Кривого Рогу. Він і його близькі повністю покладаються на лікарів. Консиліум професорів просить допомогу з Києва. Попереду найголовніше випробування, його життя під загрозою», — написав на своїй сторінці у «Фейсбуці» головний лікар лікарні імені Мечникова Сергій Риженко.

Як повідомляє дружина по-

раненого оператора Інна Волк, що також перебуває у Дніпрі, фінансова допомога надходить із багатьох країн світу, де завдяки журналістам і соцмережам дізналися про вражаючий випадок із В'ячеславом. А от представники територіальної оборони, за словами жінки, не виявляють жодного інтересу ані до потерпілого, ані до його родини.

«Поранення громадянин

Волк В.В. отримав під час демонстрації йому цивільною особою — громадянином Петренком І. В. методики затримання порушника в ході зйомки сюжету ТРК «КР1» за ініціативою журналістів зазначеного ЗМІ. Зйомка зазначеного сюжету не ініціювалася посадовими особами Збройних сил України і проводилася під час перерви і зміни учбових точок», —

йдеться в листі за підписом начальника Управління зв'язків із громадськістю ЗСУ Богдана Сеніка. Але при цьому Міністерство оборони заявляє про готовність надати можливість безкоштовного лікування потерпілого в одному з підвідомчих медичних закладів.

Проте виникає питання, як могла опинитися зброя у цивільного, хоч і під час перерви у військових навчаннях. Адже за все цілком логічно мали б нести відповідальність організатори.

Стурбованість щодо невизнання військовими своєї причетності до важкого поранення медійника висловив і голова Національної спілки журналістів України Сергій Томіленко.

«Перенесення відповідальності на «цивільного» насторожує, адже Міністерство у своїй відповіді більше уваги приділяє не стільки постраждалому журналісту, скільки обставинам, які мають характеризувати невійськовий характер інциденту», — наголосив Томіленко.

Отож доводиться сподіватися, що все розсудить суд, без якого за таких обставин не обійтись. Підозрюваного у пораненні В'ячеслава Волка Центрально-міський районний суд Кривого Рогу вже наступного дня після інциденту постановив тримати під вартою 60 діб, тобто до 3 вересня. Також суд визначив йому заставу в розмірі 400 тис. грн.

За цим фактом до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено відомості за статтею 128 Кримінального кодексу України («Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження») і за частиною 1 статті 263 Кримінального кодексу («Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами»). ■

■ КОНФЛІКТ

Дешева станція — небезпечний сусід

Білоруська АЕС димітиме за 50 кілометрів від Вільнюса

Ігор ВІТОВИЧ

Будівництво на околиці містечка Островець (Гродненська область) Білоруської атомної електростанції «БелАЕС» завершиться 2020 року. Після чого її відразу планують ввести в експлуатацію. Про це на зустрічі з президентом Олександром Лукашенко повідомив представник будівельників, генеральний директор російської корпорації «Росатом» Олексій Ліхачов.

Президент Білорусі Лукашенко сказав, що влада країни надає великої ваги будівництву атомної електростанції: «Я в усіх деталях знаю будівництво атомної електростанції і перебіг цього процесу. Крім цього, постійно зустрічаючись із президентом Росії, ми на кожній зустрічі обговорюємо будівництво атомної станції», — підкреслив Лукашенко. Президент Білорусі каже, що його країні, яка постраждала від чорнобильської катастрофи, нелегко було прийняти рішення про будівництво атомної електростанції. Однак переконали суспільство до цієї інвестиції вдалося, оскільки це — майбутнє

Білоруська АЕС зводиться поблизу міста Островець.

енергетики, додав Лукашенка.

Білоруську атомну електростанцію будують лише за 50 кілометрів від Вільнюса, тому Литва активно протестує проти цієї ініціативи. Тим часом білоруська влада переконує, що атомна електростанція безпечна. І вказує, що Білорусь відвідала група експертів Міжнародної агенції з атомної енергії (МАГАТЕ), яка ще в січні минулого року про-

вела аналіз майданчиків атомної станції «БелАЕС» і дала позитивну оцінку будівництву, а також заявила, що влада Білорусі при проектуванні станції врахувала всі можливі загрози.

Незважаючи на це, Литва неодноразово виступувала занепокоєння у зв'язку з можливими інцидентами на АЕС. І дійсно, вже на стадії будівництва 26 грудня минулого року при транспор-

туванні корпусу реактора для «БелАЕС» сталася нештатна ситуація. Але на сайті станції поспішили заспокоїти, що сам реактор не пошкоджено, мовляв, жодної реальної загрози не виникло.

МЗС Литви вручило ноту послу Білорусі Олександр Короліу з проханням надати детальну інформацію про цей інцидент. У ноті послу Білорусі міститься прохання ретельно проаналізува-

ти випадок із реактором та поінформувати Литву, сусідні країни та МАГАТЕ про результати аналізу. У відомстві зазначили, що Литва отримує інформацію про цей інцидент не з перших рук — від білоруської влади, а зі ЗМІ. За даними МЗС Литви, це був уже шостий серйозний інцидент на «БелАЕС».

Міністр енергетики Білорусі заявив, що підприємство «Білоруська АЕС» надішле звіт по стрес-тестам реактора в Держатомнагляд, який потім проаналізує його впродовж кількох місяців. А вже потім підготує національний звіт, який буде розісланий для інформування суспільства і сусідніх країн.

Литва ще в червні 2011 року зверталася зі скаргою в Держкомнагляд Білорусі про недотримання Білоруською конвенції з оцінки впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті при плануванні будівництва «БелАЕС». Вільнюс також ініціював запровадження заборони на купівлю країнами Балтії та ЄС електроенергії з «БелАЕС».

Мінськ постійно хвалиться, що «БелАЕС» буде «найдешевшею АЕС світу» за коштами будівництва. І ця «дешевизна», яка звично є синонімом низької якості, також турбує литовців. Міністр енергетики Литви Рокас Масюліс уже заявляв, що, можливо, його країна по-

дасть позов до міжнародного арбітражу. Адже здешевлення будівництва відбувається за рахунок економії на стандартах безпеки. «БелАЕС» будуватиметься без захисного саркофагу. Рокас Масюліс назвав «БелАЕС» «бомбою сповільненої дії» та «ядерним монстром».

Викликає гнів Литви і те, що захист АЕС є російським, а не західного виробництва. Усе це дає міністру підстави говорити про демпінговий проект та демпінгове будівництво. За словами Масюліса, Мінськ може бути втягнутим у тривалий судовий процес, у ході якого юристи будуть з'ясувати, чи не порушує Білорусь міжнародні норми безпеки та закони конкуренції.

Білоруська АЕС буде мати два енергоблоки ВВЕР-1200 сумарною електричною потужністю до 2400 мегаватт.

Мінськ регулярно ігнорує заяви та протести Литви, стверджуючи, що офіційний Вільнюс не радє з приводу успіхів Білорусі, що литовська влада просто боїться конкуренції, коли з'явиться дешева білоруська електрична енергія. Є й відверто абсурдні та пропагандистські заяви на зразок того, що Литва та інші країни Балтії демонструють «русобобію». Помітьте, що не «білорусобобію», а «русобобію». Тут уже зрозуміло, ким такі заяви напештані владі у Мінську. ■

■ СВОБОДА СЛОВА

Не бачити волі 43 роки

У Стамбулі розпочався суд над 17 опозиційними журналістами

Олег БОРОВСЬКИЙ

У понеділок у Стамбулі розпочався суд над 17 журналістами турецької опозиційної газети «Чумхурієт» (Cumhuriyet), яких звинувачують у підтримці «терористичних організацій». Їм загрожує від 7 до 43 років позбавлення волі. Половина журналістського колективу газети ось уже рік перебуває за ґратами в очікуванні на судовий процес. Серед них відомі в Туреччині журналісти: Кадрі Гюрсель, Ахмет Сік, карикатурист Муса Карт та інші.

За що людина мирної професії може отримати 43 роки ув'язнення, відомо лише приблизно. Звинувачення, які висунули підозрюваним у квітні, за даними державної Анатолійської інформаційної агенції, зводяться до підтримки «терористичних організацій». Називають дві: рух проповідника Фетхуллага Гюлена і заборонена Робітничка партія Курдистану (РПК). Конкретні пункти звинувачення, зокрема, як саме мала виглядати ця підтримка, Анатолійська агенція не наводить.

Чим Генпрокуратура обґрунтовує свої закиди, можна здогадатися зі справи Ахмета Сіка. Журналіст-розслідувача було взято під варту наприкінці грудня 2016 року. Генпрокуратура спирається на повідомлення, які Сік по-

У рейтингу свободи преси організації «Репортери без кордонів» Туреччина нині посідає 151-ше місце зі 180.

ширював у соцмережі «Твіттер». Журналіст своїми «твітами» намагався, як повідомляє Анатолійська агенція, «зашкодити репутації Туреччини, її правовим інституціям, військовим і безпековим структурам».

При цьому Ахмет Сік переважно лише ставив запитання та вказував на суперечності в урядовій пропаганді. У деяких дописах у «Твіттер» ішлося про загиблого російського посла у Туреччині Андрія Карлова. Дипломата застрелив 19 грудня 2016 року колишній поліцейський, котрий сповідував ідеологію джихадистів. Згідно з точкою зору турецького уряду, він був прибічником руху Гюлена. У мережі «Твіттер» Сік запитував, як могло так статися, що нападник був поліцейським.

Ахмет Сік порушував і питання арешту актора, режисера та політика Сіррі Сюрєйя Ендера. Він був депутатом турецького парламенту від опозиційної прокурдської Демократичної партії народів. Разом із колишнім заступником прем'єр-міністра Туреччини Ялчином

Акдоганом він оприлюднив заяву щодо можливого вирішення курдського конфлікту. Після цього депутатів арештували за звинуваченням у підтримці терористичної організації. Висновок Сіка: «Якщо вчинок Сюрєйя кваліфікують як злочин, чи не має тоді бути кілька підозрюваних, починаючи з тих, хто сидить у президентському палаці?».

Ахмет Сік уже відсидів рік за ґратами — це було 2011 і 2012 років. Його тодішня провина — він критикував вплив руху Гюлена на державний апарат — точнісінько так само, як це робить сьогодні Ердоган. Але тоді Гюлен і Ердоган ще були друзями.

Серед обвинувачених у теперішньому процесі — і шеф-редактор газети Cumhuriyet Мурат Сабунчу, а також його попередник Джан Дюндар, котрий отримав притулок у Німеччині. Аргументи звинувачення: лінія Cumhuriyet «радикально змінилася» після того, як Дюндар став шеф-редактором видання. Відтоді газета, як закидають, підтримує цілі «терористичних організацій».

Джан Дюндар уже був засуджений під час попереднього процесу до п'яти років і десяти місяців ув'язнення. Вирок ще не набрав законної сили. Дюндар і головного кореспондента газети Ердема Гюля звинуватили у розголошенні державної таємниці. Cumhuriyet у травні 2015 року опублікувала фотографії, на яких було видно обшуки кількох вантажівок, що перебували на шляху з Туреччини до Сирії. У машинах під гуманітарними вантажами були приховані військові засоби, котрі, ймовірно, могли призначатися для сирійської опозиції. Уряд доти заперечував, що конвою перевозить зброю. Натомість фотографії стали доказом протилежного. «Це зброя, про яку Ердоган стверджує, що її не існує», — такий підпис зробила Cumhuriyet під цими світлинами.

Процес проти Дюндара та Гюля ще до свого початку викликав сильну критику. «Газета Cumhuriyet символізує сміливу роботу деяких із тих незалежних ЗМІ у Туреччині, що ще залишилися. Засудження стало би руйнівним сигналом і ганьбою для турецької юстиції», — каже Крістіан Мір, керівник німецького відділення організації «Репортери без кордонів». В останньому рейтингу свободи преси, який організація складає щороку, Туреччина нині посідає 151-ше місце зі 180. Глава організації «Репортери без кордонів» П'єр Аскі заявив в ефірі радіостанції «Франс Інтер», що Франція повинна посилити тиск на Туреччину, яка стала «найбільшою у світі в'язницею для журналістів».

У вересні 2016 року Cumhuriyet була відзначена альтернативною Нобелівською премією «за свою безстрашну розслідувальну журналістику та її безумовну відданість свободі висловлення думки замість пригнічення, цензури, в'язниці та погрозу убивства». Розвиток подій у Туреччині фонд вважає свідченням того, що режим не зволікає з придуренням критичних голосів. ■

Андріус Кубілюс
екс-прем'єр Литви

«Ми дійшли висновку, що головна мета Путіна — це не дозволити Україні стати успішною державою, тому що успіх України для режиму Путіна є великою небезпекою».

Наталія ЛЕБІДЬ

Справжній план Маршалла полягав у економічному порятунку післявоєнної Європи, його аналог — такий собі Маршалл-2 — має на меті витягування України за вуха з наших фінансових негарздів. Якщо передати суть плану Маршалла для України одним словом, то ось воно — «кредитування». Нам знову дадуть гроші. Тобто можуть дати, якщо ми зуміємо їх заслужити. Адже в даному разі є велика відмінність від трансів МВФ: їх Україна отримує виключно для обслуговування зовнішнього боргу та для підтримання золотовалютних резервів. Використання надходжень Міжнародного валютного фонду для інших потреб виключено. Що ж стосується плану Маршалла, то тут є шанс отримати фінансування під цікаві інвестиційні проекти. Проте чи є вони у нас?

Протистояти Путіну

Ідея пролобіювати для України чергову фінансову ін'єкцію виникла у двох колишніх литовських прем'єрів — Андрюса Кубілюса і Гедімінаса Кіркіласа. Відповідний план політики презентували у представництві Литви в ЄС. Ціна питання — 5 мільярдів євро на рік. Саме стільки інвестицій має отримувати Україна, щоб довести зростання економіки до 5-6% (зараз цей показник дорівнює 2%). Під ідею подібної допомоги Кубілюс та Кіркілас уже гуртують політичні еліти Заходу. Але чому вони взяли на себе подібні волонтерські функції?

За словами Кубілюса, поштовхом для них стало питання, чого президент РФ Володимир Путін «хоче досягти в Україні». «Ми дійшли висновку, що головна мета Путіна — це не дозволити Україні стати успішною державою, тому що успіх України для режиму Путіна є великою небезпекою. Для його стратегії ми придумали новий термін — додонізація (від імені Ігоря Додона — проросійського президента Молдови. — Авт.), — сказав він.

Кубілюс пояснив, що під «додонізацією України» мається на увазі те, що Путін хоче «дочекатися, коли незадоволені, розчаровані в реформах люди проголосують на майбутніх виборах за тих, хто не буде просувати необхідні реформи». «Це буде поверненням політичного домінування Путіна в Україні. Коли ми прийшли до такого висновку, ми поставили інше питання: «Чи є чітка стратегія з нашого боку, з боку Заходу, щодо того, як не дозволити Путіну виграти?». Наша відповідь була незадовільною — на жаль, чіткої стратегії ми не бачимо», — констатував колишній глава литовського уряду.

Але не все втрачено, переконаний Кубілюс. «Ми дійшли висновку, що в історії Європи є тільки два успішних політичних інструменти, які був здатний використовувати Захід, щоб не дозволити Радянському Союзу поширити політичне домінування на країни Європи. Перший — це план Маршалла 1947 року, а другий — розширення ЄС. Якщо розширення для України поки не є можливим, треба подивитися на аналог плану Маршалла», — пояснив екс-прем'єр.

На думку Кубілюса, пакет інвестицій у реальний сектор економіки України буде великою допомогою нашої державі. Він наголосив, що фінанси, які надійдуть в Україну, будуть захищені від корупційних дій і розкрадання спеціально створеним інститутом, який буде аналогом чинного під час реалізації плану Маршалла в Німеччині Банку розвитку.

«Це те, що ми пропонуємо в наших документах, коли ми говоримо про план Маршалла для України. З цими ідеями ми почали відвідувати столиці західних країн, — зазначив Кубілюс. І додав: — Ми були у Вашингтоні, Берліні та Брюсселі. Потім ми зустрілися в Лондоні (6 липня на міжнародній конференції, організованій урядом Великобританії і присвяченій Україні. — Авт.), а восени — Париж, Італія, знову Вашингтон і Берлін».

За його словами, вже є домовленість про те, що до «литовської» групи приєднаються депутати польського Сейму. «Ми повинні

ГРОШІ

Маршируємо під «Маршалла»

Нове кредитування України поки ще навіть не пообіцяли. Щоб отримати вагому фінансову підтримку, урядовці мають довести гарантовано ефективне її застосування

В Україну готові інвестувати як у лінію оборони від путінської Росії. Чи готова наша держава відповідати всім покладенням на неї очікуванням?

подивитися, як побудувати формальну коаліцію, як зібрати всіх друзів із різних парламентів. Я думаю, що до осені ми матимемо інструмент, щоб побудувати таку коаліцію», — сказав глава литовського уряду. При цьому він констатував, що «настрої більш-менш позитивні».

«Усі розуміють те, що ми говоримо про стратегію Путіна і про стратегію з нашого боку. Всі розуміють, що є також недолік нових ініціатив щодо України. Зараз ми хочемо ініціювати політичне розуміння. Зараз ми не вдаємося в деталі, звідки придуть гроші, як вони будуть використані — про це ще дуже рано говорити. Дуже важливо, щоб до цього приєднались Європейська комісія і Європейський парламент», — переконаний Кубілюс.

«Додони» ми чи ні?

Скільки б добрих звісток не приніс нам Андріус Кубілюс, литовський прем'єр, здається, трохи лукавить. Лукавить, коли говорить, що зарано замислюватися над тим, «як будуть використані» добути такими трудами гроші. Навряд чи симпатикам України хотілося б, аби зібрані кошти поглинула наша всюдисуща корупція.

Однак справа не тільки в корупції. Вейфорії від того, як ринулися в бій за Україну двійко литовських політиків, ми забуваємо, що три роки тому план Маршалла (або його фінансовий дублер) уже був внесений на порядок денний. Ще в 2014-му відомий американський мільярдер Джордж Сорос пропонував Заходу надати Україні аналог плану Маршалла, але справа так нічим і не закінчилася. Бо Україна нічого не запропонувала у відповідь, а мусила б зробити це.

Посвячені у тонкощі процесу люди говорять, що, коли Україні надходить пропозиція допомоги, включається один і той самий механізм. Міністерства та відомства складають довжелезний перелік своїх потреб та передають його на затвердження потенційним спонсорам. Але список бажань не є інвестиційним проектом. Ба, навіть більше: він є чимось зворотним до інвестиційного проекту, бо передбачає лише споживання.

Іншими словами, міністерство інфраструктури, наприклад, не повинно просто просити грошей на фінансування Мико-

лаївського порту, бо попередні закінчилися або були розкрадені. Міністерство має показати в деталях, що і як буде зроблено у порту після фінансової ін'єкції. Які судноремонтні або суднобудівні підприємства будуть відкриті і в чому, власне, полягатиме інтерес кредитора (котрому, між іншим, гроші доведеться повертати). Чи готова Україна до подібних презентацій та відповідей на прискіпливі запитання?

І ще: чи готова Україна до справжніх, а не декларативних реформ у галузях, де фінансове зростання гальмують? Чи готова вона до спрощення регуляторної політики, приборкання фіскальних органів, усунення торговельних бар'єрів, модернізації промисловості тощо? Чи готова вона

дати по руках олігархату, котрий зі 100-відсотковою вірогідністю створить мережу підконтрольних йому дрібних та середніх підприємств, якщо гроші з плану Маршалла призначатимуться в першу чергу малому та середньому бізнесу?

Нашій державі слід досить оперативно знайти відповіді на всі зазначені питання. Якщо ми дійсно налаштовані прийняти допомогу в рамках плану Маршалла-2 та поставити її собі на службу. Адже поки що у нас тривають пільгові фінансові роки завдяки реструктуризації зовнішнього боргу. Але вже у 2019-20 рр. суми виплат збільшаться, і це означатиме, що Україні знадобляться ті чи інші чинники, що сприятимуть економічному зростанню.

Якщо провести деякі історичні паралелі, то можна відзначити, що повсюдно Європа і сьогоднішня Україна опинилися у схожій ситуації. «Обсяг виробництва став нижче довоєнного, особливо зменшився видобуток вугілля. Втрачено значні джерела доходів у іноземній валюті. Потреба в імпорті є занадто високою» — це написано не про Україну, а про стан післявоєнної Європи в 1947 році. Чи все-таки і про Україну? Схожі хвороби, на перший погляд, вимагають схожих ліків.

Відновлення та модернізація виробництва, усунення торговельних бар'єрів, дешеві кредитні кошти для малого і середнього бізнесу — і за кілька років економічний локомотив мчить у стрімке майбутнє. Так було після завершення Другої світової. І це при тому, що весь план Маршалла оперував сумою в 13 мільярдів американських доларів. Що в перерахунку на сучасні гроші становить близько 130 мільярдів. Багато це чи ні? Слід врахувати, що ця сума була розділена між 18 європейськими державами. Західна Німеччина, де план Маршалла призвів до «економічного дива», отримала, наприклад, 13 мільярдів на сьогоднішні гроші.

Міжнародні експерти твердять, що Україні потрібно кілька десятків мільярдів доларів впродовж наступних кількох років. Але всі міжнародні експерти говорять також, що це має бути пов'язано з певними умовами, з чітким контролем і виконанням тих проектів, які можуть внести дійсно системні зміни в українську економіку. Якщо будуть відбудовані реальні дії, якщо матиме місце справжня реалізація проектів, Україна буде включена у світовий поділ праці, зможе підкорити зовнішні ринки тощо. Головне, аби все обійшлося без чергового банального «дербану». Бо наступного разу «економічних адвокатів» України в особі литовців чи поляків може й не знайтися. ■

НОВИНИ ПЛЮС

«Нормандська четвірка»: домовилися домовлятися

Лідери Німеччини, Франції, України та Росії знову підтвердили необхідність виконання Мінських домовленостей і домовилися зідзвонитися пізніше. Про це йдеться у спільній заяві канцлера ФРН Ангели Меркель і президента Франції Еммануеля Макрона за підсумками телефонних переговорів лідерів країн Нормандського формату. «Глави держав і урядів погодилися, що політичні, гуманітарні та економічні питання, а також аспекти безпеки Мінського пакету заходів повинні бути реалізовані в повному обсязі», — йдеться в заяві.

«Порушення режиму припинення вогню повинні негайно припинитися. Глави держав і урядів закликали дотримуватися оголошеного Тристороннього контактної групою 21 червня 2017 року перемир'я. Слід прийняти необхідні заходи задля уникнення пошкодження цивільної інфраструктури важливих об'єктів, щоб запобігти гуманітарній катастрофі на Донбасі», — наголошується в заяві.

Також сторони обговорили питання розведення сил і відведення важких озброєнь. Крім того, учасники зажадали розведення сил у трьох пілотних зонах у рамках рішення Тристоронньої контактної групи від 21 вересня 2016 року. Учасники перемовин наголосили на потребі організувати місії ОБСЄ безпечний доступ в усі райони Донбасу. Макрон і Меркель закликали сторони до кінця року продовжити обмін полоненими за принципом «всіх на всіх». У заяві також говориться про те, що сторони вживатимуть взаємні кроки, щоб відновити економічні відносини.

США і Україна: підтримка реформ і протидія гібридній війні

Посол України в Сполучених Штатах Америки Валерій Чалий закликав Сенат (Верхня палата Конгресу) визнати Голодомор 1932-33 років актом геноциду проти українського народу на поточній, 115-й, сесії. Чалий провів зустріч із тимчасовим президентом Сенату США Орріном Хетчем — другою після віце-президента

США посадовою особою верхньої палати американського парламенту. «У цьому зв'язку обговорено питання подальшої підтримки Конгресом США зусиль України з впровадження реформ та протистояння російській гібридній війні», — йдеться у повідомленні нашого посольства.

Посол України наголосив, що високо цінує міцний двопартійний консенсус у Сенаті стосовно України та розраховує на подальші практичні кроки американських законодавців щодо не лише збереження, а й розширення програм допомоги Україні, насамперед у сфері військово-технічного співробітництва. Керівник української дипломатичної установи також акцентував на значних перспективах для розвитку українсько-американської співпраці на економічно-інвестиційно-енергетичному напрямках. У контексті відзначення 85-х роковин Голодомору 1932-33 років в Україні Чалий звернувся до сенатора Хетча з проханням про підтримку ухвалення поточним, 115-м, Конгресом США рішення щодо визнання цієї трагедії актом геноциду українського народу. ■

ІХНІЙ ДОСВІД

Конкурент —
теж партнерУкраїна та Аргентина розроблятимуть
науково-технологічні коопераційні проекти

Олена ЯРОШЕНКО

На світовому ринку наші країни можна позиціонувати як основних конкурентів. Тим паче що і в Україні, і в Аргентині аграрний сектор на сьогодні вважається основним локомотивом економіки. Проте саме швидкий розвиток інноваційних технологій у цій галузі став базою для партнерського діалогу. Недавна зустріч заступника міністра агрополітики з питань євроінтеграції Ольги Трофимцевої з Надзвичайним та Повноважним Послом Аргентини в Україні Альберто Хосе Алонсо та президентом аргентинської групи «Лос Гробо» Густаво Гробокопателем, на якій обговорили можливість співпраці у сфері технологій, науку та інновацій, — переконливе тому підтвердження.

«Незважаючи на досягнення в аграрному експорті, які маємо, ми відчуваємо гостру потребу підвищувати продуктивність виробництва в сільському господарстві України. Тому розвиватимемо технології, які дадуть можливість вдосконалити ланцюги виробництва, переробки та експорту», — каже Ольга Трофимцева. За її словами, українська

сторона зацікавлена як у створенні спільних проектів з аргентинськими партнерами, так і в обміні досвідом, особливо з питань державно-приватного партнерства, моделей створення ефективних секторальних мереж та питань пристосування аграрного виробництва до змін клімату. Серед пріоритетів — інноваційні технології та створення агротехнологічних кластерів у регіонах України. Не зайвим буде і досвід хеджування цінних та інших ризиків для аграрного виробника, впровадження сучасних інструментів управління ризиками в аграрному секторі.

Густаво Гробокопатель, предки якого, до речі, перебралися свого часу до Аргентини з Кам'яця-Подільського, вважає, що наші країни мають декілька цікавих напрямків для плідної співпраці. Йдеться про створення сучасних бізнес-моделей ефективного ведення сільського господарства з акцентом на мало- та середнього виробника, прикладом яких можуть стати мережі фермерських господарств, з якими працює компанія Los Grobo. Проте головним фокусом співпраці, на його думку, має бути саме розвиток технологій (точне землероб-

ство, мінімальний обробіток ґрунту, біотехнології та інші) та створення спільного українсько-аргентинського «Каргіду ХХІ сторіччя», який зможе йти в ногу з глобальними аграрними та економічними мегатрендами.

Сторони домовились про підписання спільного документа про наміри, який зафіксує концепцію спільного проекту та наступні кроки щодо його реалізації. Ольга Трофимцева та пані Андреа Гробокопатель визначили також додаткову тему співпраці: сприяння українським жінкам у їхній професійній діяльності в аграрному секторі з метою надання рівних із чоловіками можливостей кар'єрного розвитку та зростання в аграрному бізнесі. ■

ДОВІДКА «УМ»

Компанію Los Grobo, одну з найбільш впливових нині на міжнародному ринку сої, Густаво Гробокопатель створив у 1984 році. Наприкінці 1980-х під час навчання США він ознайомився з інноваційними технологіями обробітку ґрунтів, зокрема — нульовим обробітком, який уже на початку 1990-х впровадив на всіх землях, що їх використовувала компанія Los Grobo. У 1994 земельний банк цієї компанії сягнув 75 тисяч гектарів. У період гіперінфляції в Аргентині агробізнес Los Grobo став точкою опори країни завдяки підвищенню світових цін на сільгоспродукцію, залучивши чимало талановитих фахівців з інших галузей економіки і науки. Це дозволило підприємцю створити гнучку бізнес-модель, здатну швидко адаптуватися до різноманітних ризиків, починаючи з погоди і закінчуючи політичною нестабільністю в країні. Сьогодні Los Grobo успішно впроваджує свої напрацювання на міжнародних ринках.

КОНТРОЛЬ

Порахуємо дерева

Німецький досвід обліку лісових
угідь стане в нагоді Україні

Оксана СОВА

Проблеми з несанкціонованим вирубуванням українських лісів за участю європейських деревообробних компаній набули широкого міжнародного розголосу. І підняли громадськість цивілізованих країн на захист правдивих заповідних систем Транскарпатії, активізувавши й робочі контакти фахівців на міждержавному рівні. Тематичний семінар «Федеральна інвентаризація лісів у Німеччині — можливість для інвентаризації лісів в Україні» відбувся в Києві в рамках проекту «Німецько-український агрополітичний діалог». У ньому взяли участь керівник німецького проекту Фолькер Зассе, заступник директора Інституту лісових екосистем, координатор національної інвентаризації лісів Німеччини Гайно Поллей, представник Університету Фрайбурга Матіас Деес, фахівці лісової галузі, експерти та представники міжнародних організацій.

Лісове господарство лишається важливою складовою аграрного сектору України. А

об'єктивну інформацію про стан лісів отримати можна тільки провівши їх ретельну національну інвентаризацію. Розвиток системи лісооблікових робіт та запровадження робіт із національної лісової інвентаризації є одним із пріоритетів нинішньої діяльності вітчизняного Держлісагентства. «Досвід Федеральної інвентаризації лісів Німеччини буде важливим для нас не тільки з точки зору вивчення технологічного процесу та технічних можливостей. Німеччина — федеральна країна, тому приклад організації робіт щодо залучення всіх зацікавлених сторін, дотримання балансу інтересів та розподілу відповідальності є важливим аспектом для планування подальших дій в Україні. Звичайно, проект інвентаризації має бути пристосований до України. Напрацьовані під час дослідження нові методи будуть втілюватися в життя», — вважає заступник голови Держлісагентства Володимир Бондар.

Під час семінару українські фахівці ознайомилися з досвідом Німеччини стосовно інвентаризаційного опису, оцінки та оприлюднення

Крейдяні бори сформовані сосною крейдяною — третинним реліктом, занесеним до Червоної книги України, — зараз збереглися лише на окремих ділянках біля Святогірського монастиря.

результатів інвентаризації лісів. Разом із політичними вимогами до інвентаризації обговорили й технічні аспекти, адміністративні виклики у процесі національної інвентаризації лісів, а та-

кож впровадження дисциплінарного зондування. Беручи до уваги статус кво інвентаризації лісів в Україні, обговорили можливі варіанти дій для подальшого державного управління лісами. ■

ДОВІДКА «УМ»

Загальна площа лісів в Україні перевищує 10 мільйонів гектарів, що становить 15,9 відсотка її території. Найщільніша лісистість — в Українських Карпатах (32 відсотки). Лісистість у природних зонах рівнинної частини зменшується з півночі на південь. У лісах сьогодні переважають молоді й середньовікові дерева таких порід, як сосна, ялина, бук, дуб. Вони охоплюють близько 90 відсотків лісовкритої площі. Загальний запас деревостанів на початок 2012 року складав 1 мільярд 512 мільйонів кубічних метрів.

Близько половини лісів України є штучно створеними і потребують посиленого догляду. У Криму, на Поліссі, на Закарпатті й сьогодні можна знайти ділянки лісів із реліктовою рослинністю. Найбільша увага міжнародної спільноти на сьогодні прикута до збереження Транскарпатських букових заповідників. Але в Україні є й значно старіші реліктові ліси. На Донбасі, в горах Артема збереглися крейдяні бори — острівці дольодовикового лісового покриву України. Вони утворилися в долині Сіверського Дінця наприкінці третинного періоду. Основна рослина — сосна крейдяна, що відрізняється від сосни звичайної більш короткою хвоєю, дуже твердою деревиною і дрібними округлими шишками. Висотою сосни — від 8 до 28 метрів.

ЛІДЕРИ

Агроосвіта
в рейтингахВизначено топові аграрні
навчальні заклади України

Оксана СИДОРЕНКО

Освітній ресурс «Освіта.іа» опублікував консолідований рейтинг вищих навчальних закладів України 2017 року. В якості вихідних даних для його складання використали найбільш авторитетні національні та міжнародні рейтинги вузів України: «Топ-200 Україна», Scopus та «Вебометркс». Кожен із цих рейтингів використовує різні критерії оцінювання вищих навчальних закладів. Серед інших відібрали й вищі навчальні заклади аграрного профілю та визначили їх рейтингові позиції.

Перший щабель серед профільних вишів займає Національний університет біоресурсів і природокористування (НУБІП), другий — Сумський національний аграрний університет (СНАУ), третій — Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П. Василенка. До топ-десятки також увійшли Миколаївський національний аграрний університет, Таврійський державний агротехнологічний університет, Уманський національний університет садівництва, Полтавська державна аграрна академія, Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, Вінницький національний аграрний університет та Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. За рейтингом Scopus, до п'ятірки кращих входить також Білоцерківський національний аграрний університет. ■

НОВИНИ ПЛЮС

Польова епідеміологія

Держпродспоживслужба, представники Посольства США в Україні та Центру з контролю за захворюваннями США розглянули можливість залучення фахівців служби до тренінгів із польової епідеміології. Американська сторона з вересня 2017 року за фінансової підтримки США планує проведення циклів спільного тематичного навчання для представників Міністерства охорони здоров'я України та Держпродспоживслужби всіх рівнів. Планується, що 90 відсотків навчання буде припадати на практичну роботу (польову епідеміологію). Держпродспоживслужба пояснила принципи системи епідемічного нагляду за захворюваннями тварин в Україні, алгоритм передачі інформації в разі виявлення зоонозних інфекцій, спільних для людей і тварин.

До Гонконгу — з птицею?

Делегація Центру з питань безпеки харчових продуктів Спеціального адміністративного округу Гонконг оцінює систему державного контролю за виробництвом харчових продуктів в Україні. Потенційних експортерів цікавить, зокрема, м'ясо птиці, продукти з нього, яйця та яєчна продукція. Відбулася офіційна зустріч керівництва Держпродспоживслужби з представниками делегації. Під час візиту представники Гонконгу ознайомляться з роботою центрального та територіальних органів Держпродспоживслужби, процедурою державного контролю на бійнях, фермах та пакувальних центрах, а також із роботою лабораторної мережі. Планують також відвідати Черкаську, Вінницьку та Київську області, де діють найбільші вітчизняні птахокомплекси. Це перший офіційний візит посадовців компетентного органу Гонконгу до України, який може активізувати розбудову двосторонніх відносин та відкриття великих ринків збуту харчової продукції українських виробників.

Державне, прибуткове

За підсумками першого півріччя державне солевидобування підприємство «Артемсіль» перерахувало до бюджетів різних рівнів 166,6 мільйона гривень податків і зборів, що на 63 відсотки більше показника 2016 року. У зазначеній сумі тільки відрахування частини чистого прибутку (дивіденди) склали 19,1 мільйона гривень. За перше півріччя нинішнього року відрахування податку на прибуток і оплата ПДВ зросли в середньому вчетверо, податок з доходів фізичних осіб склав 30,6 мільйона (175,3 відсотка до аналогічного періоду минулого року), рентна плата за надра — 27,9 мільйона (125,4 відсотка), єдиний соціальний внесок — 35,4 мільйона (164,7 відсотка), військовий збір — 2,6 мільйона (172,3 відсотка), відрахування в Пенсійний фонд на оплату пільгової пенсії — 7,9 мільйона гривень. З початку року Соледацька об'єднана територіальна громада отримала 46 мільйонів гривень, що на 56 відсотків більше показника минулого року. ДП «Артемсіль», за даними Державної фіскальної служби, лишається одним із найбільших платників податків України. ■

СПОГАДИ

Тарас ЗДОРОВИЛО

Недалеко від Києва, у містечку Лісова Буча, мешкає 81-річна одинока, важкохвора майстриня. Про Любов Панченко я чув ще з дитинства, адже її дід взимку далекого 1941 року на санках, запряжених конем, перевіз татову родину (маму з дітьми) вже на окуповану Черкащину, де з власної хати дещо раніше місцеві активісти їх вигнали. Нещодавно з батьком відвідали цю неординарну жінку, гостру на язичок.

Баба Гоїха та важке лаврське навчання

■ **Пані Любо, ви були добре знайомі з відомою художницею, академіком Академії мистецтв Тетяною Яблонською...**

— Так. Олексій, мій чоловік, мав дачу на Осокорках, поряд із дачею Яблонської. До слова, у нього не було криниці й за те, що брав у сусідів воду, «пропонував», аби я з ними розплачувалася... картинами.

Якось Яблонська прийшла й після того, як пригостила пирогом, попросила продати одну з картин, а коли я відмовила — дуже розсердилася. А через якийсь час ця дача згоріла й багато моїх робіт пропало.

■ **Як творча з народження натура, коли ви відчули потребу в малюванні?**

— Із раннього дитинства: як тільки-но могла вже тримати в руках олівець. А кольорові олівці були у моєї тітки в комоді, щоправда, лише декількох кольорів. Зеленого олівця не було, то я здогадалася «змішувати» жовтий і синій, й ніхто мене цьому не вчив.

■ **Що найбільше запам'яталося вам у житті?**

— ...Моя двоюрідна баба Олена на прізвище Гоїха. Проти її волі батьки дуже рано видали заміж (років у 15), чоловік був набагато старшим (дітей у них так і не було). Він мав якісь гешефти з євреями, та якось щось із ними не поділив, і вони прозвали його Гой, що по-єврейськи означає «дурень».

У неї була величезна любов до праці на землі, але їй усе життя довелося працювати на ній фактично одній «як чорний дим», та ніхто й ніколи її не пожалів. Після того, як чоловіка забрали до царського Миколаївського війська, то вони більше й не бачилися.

■ **Де навчалися і як складалася доля після школи?**

— Я закінчила семирічку в Яблунецькій школі, а потім училище прикладного мистецтва при Києво-Печерській лаврі. У тому приміщенні споконвіку вчилися монахи, а після війни «совети» почали залучати до науки світських дітей, тож до лаврської стіни прибудували бараки для проживання іногородніх студентів.

Там, в основному, учнівський колектив складався з євреїв, росіян і декількох українців, над якими інші діти добряче знущалися й притискали «як вошу до нігтя». У нас було дві вчительки: одна на все це дивилася крізь пальці, а друга весь час плакала. Коли нам давали завдання щось вишивати, то ті, хто з села, старалися й вчилися, а діти з міста, здебільшого синки та доньки вищої знаті, вчитися не хотіли. Бо знали, що у майбутньому тільки керувати будуть такими, як я.

Першу настанову батько добре засвоїв, а ось із другою...

■ **Хто прийняв рішення про навчання саме за цим фахом?**

— Батько послав учитися. Хочу зауважити, за моїми життєвими спостереженнями, що

всі, хто долучався до художнього ремесла, отримували цей дар саме по батьковій лінії.

Моя мама вийшла заміж у 18 років й народила двох дівчат із різницею у вісім років. І хоч я й первісток, але в сім'ї була нелюбою дитиною. Чому? Бо з'явилася на світ хворобливою: при народженні важила менше двох кілограмів, бо як мама завагітніла, то на той час у неї вже була малярія, а потім додався ще й токсікоз.

Сестра ж народилася дуже «клятою» дитиною... Не хочу брати гріх на душу, але — з моїх спостережень — Валя не схожа ні на батькову, ні на материну родину. У той (воєнний) час відступало-наступало чимало військових-фронтовиків, а голова сілради весь час направляв на ночівлю людей до нас, бо знав, що батько працював на залізничній й завжди мав можливість дістати гас, вугілля — тобто в нашій оселі завжди було тепло. До речі, працювати на залізничну тато пішов із початком війни, аби не забрали на фронт (на «залізничників» була броня). Хоча в 1939 році він встиг повояювати в польській армії проти німців. Тоді ж і виявилось, що в нього білокрів'я, яке поляки йому чимось підлікували, але попередили: «Ти можеш довго прожити, але треба гарно харчуватися й не пити горілки!». Першу настанову він добре засвоїв, а ось із другою в нього не виходило.

То була не наука, а лихо!

— У нас була одна горбатенька вчителька, ще старого загартовування, яка взяла наді мною шефство й жаліла мене. У столу я не могла ходити, бо батьки грошей не давали: отримувала від них на день лише одне смажене яйце та шматочок сала з хлібом.

Спершу, місяців зо два, я жила в гуртожитку від училища, але захворіла на туберкульоз (мабуть, через погане харчування, нервовості, образи) та ще й «водянку» (запалення кишечника) лікарі виявили. У медзакладі мені лікар сказав: «Я не можу дати гарантію, що виживеш після операції. Треба розписку від батьків». Лікар робив усе можливе й неможливе, аби лише я вижила. Після операції були страшні болі, віднімало руку.

Невдовзі тато винайняв для мене кімнату в людей, але довго там не побула, бо мій двоюрідний брат отримав квартиру — тож перебралася до нього. Але й на Подолі затрималася ненадовго — знову на навчання почала їздити з дому.

■ **Куди закинула вас доля після училища?**

— Ця моя горбатенька вчителька, яка часто мене підготовувала (запрошуючи до себе додому), наприкінці навчання й каже: «Люба, тобі треба вчитися в художньому інституті. Але поступай краще в поліграфічний: на вечірній факультет Львівського інституту». Там я й провчилася 5,5 року, поступивши на відділ графіки.

Мені, якщо й купували бать-

Любов Панченко радо приймає вдома Василя Здоровила, з яким познайомилися ще під час підготовки до святкування 150-річчя Т. Шевченка.

«До п'ят коса лише на долоню»

Знаменита довга коса художниці.

ки фарби, то так за це «вишколювали», довго згадуючи, як вони багато грошей на мене потратили. Тому, навчаючись у ВУЗі, я не струшувала ніколи фарби з пензлика, а брала стільки, скільки треба для малювання. Одногрупники дивились на мене, як на білу ворону.

■ **Якось на очі мені потрапив ваш чудовий портрет у молодості...**

— Свого часу до Віктора Зарецького (чоловіка Алли Горської) приходило дуже багато художників для спілкування. І одного разу Іван Макарович Гончар сказав йому: «Намалюй портрети своїх знайомих, які вболівають за Україну». У ту «галерею» потрапила і я — Зарецький намалював мене не як художницю, а як вишивальницю.

«Війна» з начальством

■ **Ви не лізете за словом у кишеню. Тож життя, мабуть, солодким не було, особливо на роботі?..**

— Спершу трудилася п'ять років у дослідно-технічній кравецькій лабораторії, а згодом, як мене «прижали до нігтя»...

У цій лабораторії п'ять років не робився ремонт, хоча гроші

81-річна Любов Панченко, гостра на язичок майстриня з народу, — про юність, вишивання і тканинні аплікації

державні на це надходили. Та директор «ремонтні» гроші, напевно, зі своїми дамочками протринькував. Мене він тримав на роботі доти, поки мене не зачепили за живе... Треба було якось на сільгоспвиставці оформити манекени. Я це робила, а як прийшла й стала запитувати: «Чому на інших підприємствах є манекени, тканини і т.д., а в нас нічого немає — одні малюнки-плакати?», то директор звичайно ж «з'ївся» на мене: «То це ти на мене нападаєш? Я радянську владу будував». А я йому привселюдно мовляв, будували, але не треба її розвалювати. Люди тоді посміялися з нього так, що далі нікуди.

Невдовзі на роботі чую від нього: «Люба, подавай заяву — перейдеш на іншу роботу до моєї знайомої працювати, я вже з нею домовився». Проте я відмовилася: «Від вас нікуди не піду, бо... де ще знайду такого хорошого директора!». Тож через те, що я «вперлася рогом», він другого дня знову викликає до себе й показує мені фото в газеті, де Брежнєв, Жуков і він, — і каже: «Ми разом воювали, а ти на мене всяке-таке кажеш!». Ще раніше на новий рік намалювала на нього карикатуру в стінгазеті. Словом, були з ним постійно «на ножах». Тож аби мене все ж хоч якось позбутися — скасовують відділ вишиванок, хоча працювала я добре, робила там і ескізи, і малюнки.

■ **Куди далі потрапили?**

— Одна дама з нашої парторганізації запропонувала перейти у новостворений відділ, пов'язаний з легкою промисловістю, говорячи: «Люба, ідіть на ту роботу — там не так вас будуть тягати за шкірки, як тут. Я й перейшла туди.

Якось одна людина із «Радянської жінки» сказала мені: «Той альбом вишиванок, який ти зробила під час відрядження у Карпатах, — перероби для моєї доньки для дипломної роботи. А я посприяю, аби весь твій альбом перефотографувати й видати у своєму журналі». Ось завдяки такому своєрідному «бартеру» мої роботи й пішли на весь світ.

■ **А як довго друкували ваші роботи у журналі «Радянська жінка»?**

— Із 1964 по 1991 рік. Там були рубрики вишиванок, малюнків, моделей одягу. Усе це я там «заповнювала».

Багато говорити та мало слухати

■ **Коли прийшло на думку втілити в життя роботи з аплікації зі шматочків матерії?**

— У 1973 році. Чому саме тоді? Бо в цьому році я «вийшла» на інвалідність й з'явився час (на роботі цим ніколи було займатися). А матеріалом я передбачливо зааспелася заздалегідь, на моїй «другій» роботі: поруч були швейники, які викидали багато клаптиків, а їх підбирала й клумаками носила додому.

Я завжди мріяла про створення аплікацій. Якось взяла й створила собі спідничку в клітинки — зробила своєрідну українську плахту (незшита поясна частина жіночого українського національного вбрання, яка виготовлялася з полотнища довжиною до 4 метрів барвистої клітчастої вовняної тканини. — Ред.) із цих кусочків: було 12 клітин.

Мушу сказати, що я не все від себе брала, а дивилася, як Віктор Зарецький працював із помічницею (учителькою мате-

матики): вони цілий рік робили для чехословацького міністерства величезний колаж (12x4 метри), на увесь коридор. Яюсь говорю їм: «Наскільки я розумію, те, що ви знизу підкладаєте папір, — це добре, але ж потім накладаєте великий шар клею ПВА. Я б на вашому місці розбавляла ПВА водою, й це б набагато здешевило затрати». А вони мені: «Люба, нам уже ця економія в печінках!».

■ У вас своєрідний стиль. Зокрема, і в багатьох картинах, і в аплікаціях — одна лінія перекрещує іншу...

— Так, це моє «відкриття» (принаймні у Зарецького цього не було), у мене такий задум виник досить спонтанно. Я така людина, що коли взялась за щось, то роблю до кінця, аби робота була вишукано-довершеною.

На жаль, наразі чи не кожну роботу-аплікацію (клаптики матері приклеєні на пресований картон) поцувала міль, просто біда. А раніше ж узагалі нічого не можна було дістати.

не діставала

Один із знаменитих колажів майстрині.
Фото Назарія ЗДОРОВИЛА.

Тож дуже вдячна одній моїй знайомій, котра десь дістала й на горбі притягла чотири величезних шматки картону. Це так комуністка-пропойця Нона Яківна віддячила мені за те, що колись я щось їй зшила з одягу — ось такий вийшов бартер «по-радянськи».

Одного разу Нона розповіла трагікомічний випадок, який трапився, коли вона ще працювала під час війни в газеті й лише уважність врятувала її від розстрілу. Яюсь приносять їй «сигнальний» примірник (газету випускали в тилу для потреб фронту), а там написано: «...гавнокомандуючий Йосиф Виссарионович Сталин...». «Перед ранком, — розповідала вона, — ми той номер уже закінчували, а тут така халепа...». Довелося той папір, який давали для перевірки друку, увесь пустити «під ніж».

Виливала душу на полотні

■ Як багато робіт створили за весь час творчої роботи?

— Аплікацій, мабуть, із п'ятдесят «народила», хоча зараз у мене їх залишилося менше половини. Але й ті дуже пошкоджені — їх треба доглядати. Чимало, свого часу, робіт роздавала для музеїв: наприклад, є декілька робіт у Музеї шістдесятництва.

Щодо картин, то все життя

тільки те й робила, що малювала. А чому малювала, бо частенько, сидячи вдома (жалітися на негаразди було нікому, а від покійного нині чоловіка мала хіба що знуцання та м'якухи), тож виливала душу на полотні. Красу, що я створила в молодості, згодом уже не могла повторити...

■ Бачу на фото різних років — ви постійно з неймовірно гарною косою!..

— Коса в мене була майже все життя: до п'яти вона не діставала лише на долоню. Дуже любила косу, навіть не пригадаю, хто її «прищепив», а ось за любов до України я завдячую своєму діду.

■ Колись бачив ваші незвичайні, намальовані з фантазією, афіші...

— Так, робила я й афіші, зокрема для хору імені Григорія Верьовки, яким керував Авдієвський. Хотіла й для ансамблю Вірського зробити — з танцюючим козаком, але «авдієвці» попросили не робити для конкурентів афіші. Яюсь одну з афіш у 1976 році Міні-

НЕЗВІДАНЕ

Жива вода Тамари Мамедової

Хто справді може допомагати людям, у «телевізор не полізе», вважає незвичайна цілителька

Олександр МИХАЙЛЮТА

Макарівський район Київської області

Коли їй ледь виповнилося чотири роки, невідома сила почала «випікати» очі. Тамара постійно бачила перед собою полум'я, а в тому полум'ї — ніби кадри документального кіно із завтрашнього дня. Тоді, ясна річ, вона не могла усвідомлювати, що з нею коїться. А тут іще й додатковий стрес — байдужість рідної матусі... Виходжувала її бабуся. Возила по всіх місцевих і столичних світилах медицини, по народних цілителях. Удалося потрапити навіть до самої Ванги в Болгарію. Та нічого певного не сказала, але дала дві грудочки пукру як надію на одужання. Потім люди нараяли звернутися в село Дивин на Житомирщині до народного цілителя діда Петра. На той час його послугами користувалися і перший секретар ЦК КПУ В. Щербинський, і маршал авіації СРСР Є. Савицький, батько знаменитої космонавтки і міністр охорони здоров'я України Романенко... Дід прийняв і з порога сказав, щоб не переживали, зір дівчинці повернеться, і вона бачитиме такі речі, які мільйонам недоступні, бо вона — мічена. Він мав на увазі, що Тамара Лясковська (це її прізвище до заміжжя) наділена особливими здібностями і сама допомагатиме нужденним. Проте мітки невдовзі проявилися й на тілі дівчини — наприклад, на лівій руці біля пальця видно обрис хреста, ніби як легенький шрам. Але порізів у неї там ніколи не було.

Звісно, півсела позаочі прозивають її відьмою. Було, навіть до церкви не пускали. Хоча вона молиться, і в хаті — образи Божої матері. А свекруха в далекому Азербайджані мають трохи не за святу, адже дотримується всіх приписів Корану та мусульманських звичаїв. Мешкає Тамара з чоловіком і двома маленькими дітками в одному з мальовничих сіл Київщини у межиріччя Куделі і Сівки, що впадають в Ірпінь. Ніякої реклами ніколи ніде не робила. Відмовилася навіть від участі в телепрограмі про екстрасенсів на одному з провідних українських телеканалів. Каже, той, хто справді може допомагати людям, «у телевізор не полізе». Відвідувачів у неї не бракує. Приймає вона без умов про оплату. Хто вважає за потрібне чимось віддячити, тому й рада, а ніяких «прайсів» нема. Не так давно мало сама не померла — врятувала від загибелі юну душу, хоча це вже перебувало в «забороненій зоні». Дід Петро учив: якщо бачиш, що смерть сильніша, — не переч, бо можеш піти у засвіти разом із однією жертвою, а на тебе ж сподіваються ще тисячі людей... Не послухала. Відтак сама потрапила до моргу. Та Бог і цього разу подав руку, виповзла на берег життя.

Збоку описувати чимало здібностей Тамари непросте. Вона відчуває інші виміри, аніж їх відчувають звичайні люди. Ніколи не бажала зла нікому. Проте, якщо її добрі наміри зневажають, декому

від цього непереливки. Одного разу вона працювала в маєтку дуже заможного олігарха від спорту. Яюсь попросила збудувати скромну церкву на честь Діда Петра в Дивині. Той відмовив. Тамара покинула роботу. А «зірка» олігарха покотилася долу... А напередодні останніх президентських виборів надав їй один досить сановитий претендент. Мовляв, підсоби, озолотимо... «Я нічого не стала обіцяти, — зітхає Тамара. — Більше того, тільки він за поріг — а я знепритомніла, осягнувши, яка прірва докола нього, скільки жертв...»

Нині їй — тридцять із гачечком. Уже тринадцять літ немає Петра Дементійовича Утвенка (Діда Петра). А вона пригадає, як він дозволяв їй бути присутньою під час сеансів зцілення людей у його оселі. Ніби перевіряв, на що вона буде спроможна, що «бачить», а чого не відчуває. Іноді просив вийти з кімнати, бо її енергополе чимось заважало.

Тамара не вважає себе ученицею цього неперевершеного ясновидця («він був настільки осяяний природою, що вище Діда Петра є лише Бог...»), бо того, чим володів Петро Дементійович, ні навчитися, ні перейняти неможливо. І всі, хто називав себе послідовниками цього феномена, м'яко кажучи, лукавлять або займаються самонавіюванням. Просто, у неї свій дар, шліфування якого сприяв дід Петро, часто спілкуючись із дівчиною та проводячи різноманітні тести на її здатність «бачити». Суворо заборонив удаватися до будь-яких дій, пов'язаних із чорною магією.

Серед іспитів, які успішно витримала Тамара перед вимогливим цілителем, — здатність допомагати безплідним жінкам вагітніти, попередження про можливі нещасні випадки, лікування деяких недуг, осилити котрі офіційна медицина поки що неспроможна. Каже: «Бачу, в кого, наприклад, потрібно вправити диски на хребті, але вправляти ще не відважуюсь, аби не нашкодити. Дід Петро робив це філігранно. Напевне, я ще до такого рівня не дотягну». Але не заперечив є те, що біополе Тамари випромінює сильну позитивну енергетику, бо десятки людей просяться просто побути поруч годинку-дві, і їхнє самопочуття вже від того ліпшає. Знається вона й на багатьох травах, щедро ділиться секретами «зеленої аптеки». Її доброта розташовує пацієнта до найбільшої відвертості, навіть дорослі чоловіки, котрі нітяться роздягтися в офіційних поліклініках під час профоглядів, легко постають перед цілителькою в костюмі Адама, а це потрібно для встановлення точного діагнозу.

Мушу зазначити, що я не відразу «вхопився» за Тамару, мало хто нині може видавати себе за послідовників Діда Петра... Тому кілька разів випробував її здатність зцілення і «бачення» своєрідними тестами. Ось надіслав фото літньої жінки з опухлою рукою: рак («і не витрачайте гроші на операції, на жаль, запізно, а лікарі

все'дно готові різати»). Так і є, всі діагнози підтвердились. Більше того, інший екстрасенс при особистому огляді хворої майже слово в слово повторив сказане Мамедовою, хоча вони не знайомі між собою.

Вона каже, що спілкується з духом Діда Петра, ночами ніби він їй підказує, що і як робити відносно кожного її пацієнта, аби максимально допомогти. Багато вдячних. Але трапляються й сварливі. Ось нещодавно неврівноважена молодиця обзивала останніми словами, бо Тамара відмовилася повертати до тієї «облюбованого» чоловіка. Бо це ж неправильно. Силувати нікого ні до чого не можна... Каже, що в Києві (чи будь-якому місті), проходячи повз багатоквартирний будинок, може розповісти, що в якій квартирі відбувається, у натовпі бачить недужих і приречених, і це її іноді дуже гнітить, бо на застереження переважна більшість людей реагує з погордою... скептики... невіглази... Вона може по фотокартці лікувати енурез у малих дітей, попередити людину, яка в неї була, про загрозу аварії на дорозі... Особито я перевіряв її на лімфовузлі — надіслав фото ділянок тіла одного знайомого, де ці вузли збільшені, і вона фактично підтвердила припис полковника медичної служби, досвідченого клініциста: треба втирати йодогліцерин, а ще слід приготувати суміш на основі волоського горіха і йоду і вживати такими-то дозами...

Одного разу Дід кризь сон підказав, щоб укопали на причілку її хати шматочок метеорита. Чоловік Тамароч знайшов через інтернет космічне тіло, і вони вкопали його там, де й велів Дід Петро. А мені Тамара на день Петра й Павла, коли я привіз у Дивин нове видання книги про П. Д. Утвенка «Дід Петро», порадила взяти грудочку землі біля його домівки, «он на тому вузлі». Пояснила, що та земля буде як оберіг. Я взяв. А через день у моє авто в столиці в'їхала «девочка Катя» на двомісному Smart, потрощила задній бампер, але ніхто не постраждав...

«Мене називають волхвицею, — говорить Тамара, — але я не знаю, настільки це точно. Мені важко пояснити свої здібності, просто я можу допомагати багатьом людям — і допомагаю... Але хто приходить зі злими умислами — просто випроваджую. Як і Дід Петро, який ніколи таким лиходіям не сприяв».

Приймаючи людей, Тамара завжди ставить на стіл перед собою склянку живої води. Сама набирає цілощу вологу неподалік у малодступному джерелі. Частує нею немічних фізично, утомлених морально. І всім бажає добра. «Треба думати про дітей і взагалі нащадків, — мовить приємним голосом. — Адже якщо в роду ніхто не чинив зла, нащадки отримують надійний захист від усіляких негараздів». А голос її фантастично подібний до голосу незабутньої Раїси Кириченко. Фантастично. ■

ОДНА ПРОБЛЕМА — ДВА ПОГЛЯДИ

Важливість
Слова,або Не так ті вороги, як свої ж
«політтехнологи»...Антон КАДЕНЮК
Житомир

Опублікована в газеті «Україна молода» стаття Віри Світличної підтвердила не лише мої висновки про слабкість, можна сміливо сказати — бездіяльність, нашої влади щодо ідеологічної роботи. Впродовж усього історичного періоду нашої незалежності різні керівники держави не в змозі оцінити важливість Слова, що чудово розуміли і зараз розуміють вороги не тільки нашої держави, а й усього людства.

Вийшовши з підпілля після Майдану, фіруганти, які перші місяці після революційних подій 2013-14 рр. відсиджувалися хто де — хто в Москві, а хто і в далекому зарубіжжі, — стали нас знову повчати, як жити. У глядачів та слухачів теле- та радіоефірів виникає законне запитання, як сталося, що всі ті особи, які по-собачому вірно служили Януковичу, вихваляли його особу і його дії, тюремні заслуги, знову нас повчають, більше того — по-різному нас паплюжать і ображають патріотів.

У глядача складається враження, що після подій Революції гідності, у час війни Росії проти України нічого не змінилося в нашій державі. Піховишки, германи, рабиновичі, а також колишні міністри уряду Азарова, на кшталт Лавриновича, та інші повчають з екранів, навіюють нам зневіру не тільки до уряду, влади, а й у цілому до України як держави. У розумінні цих «політтехнологів» Росія була для України мало не рятівником — ринком збуту тощо. Аналізуючи програми деяких українських телеканалів (радіо), роблю висновок, що нашому глядачеві (слухачеві) нема потреби дивитися ті путінські московські передачі — достатньо наших, українських, які фінансують, як відзначає «Україна молода», колишні керівники нашої держави — Азаров, Клименко, Курченко та інші особи з команди «професора».

Справедливо запитусь автор статті «Мураєв від Добкіна далеко не впаде», чи нас, громадян України, не дивує, що у воюючій країні благополучно працює телеканал, який фактично фінансує Микола Азаров — представник ворожої країни (Росії) чи навіть прем'єр або президент «уряду в екзилі»? В агресивній інформаційній війні Путіна проти України потрібно, щоб наші засоби масової інформації розкривали істинну суть подій, які відбувалися під час Революції гідності, воєнних дій на Донбасі, варварську суть керівництва Росії впродовж усього її існування. А ще потрібно показати й особливу роль і допомогу Путіну колишніх керівників та рядових членів Партії регіонів, які знайшли собі притулок у «дружній» Росії. Участь В. Олійника, В. Васильєва, М. Азарова, Олени Бондаренко та інших утікачів у ток-шоу на російських каналах тільки підливає олії у вогонь ненависті росіян до всього українського. Можливо, Мураєв не знає, для чого все це робиться? Невже, виступаючи на телеканалах, піховишки, рабиновичі та інші так звані політологи не знають про події, які відбуваються в Росії, Криму, на Донбасі? Виступаючи з аналізом тих чи інших подій, насамперед потрібно говорити з глядачем про той вал брехні, який іде на нас із Росії. Нехай би Піховишк з своїх «аналізах» показував істинну суть російського фашизму, злочинів російських царів щодо України й українського народу. Потрібно аналізувати й розповідати глядачам про нищення української нації партією більшовиків, Сталіним, Голодомором. Особливу увагу звернути на роль Партії регіонів у розв'язанні Росією війни проти України.

Нас, простих виборців, дивує мовчазна політика влади України. Доки заїжджі ідеологи-заробітчани, за характеристикою «УМ», на кшталт Матвія та інших доморожених «політтехнологів», будуть глядачеві втлумачувати про те, що росіяни й українці — брати, що вони мають родинні зв'язки тощо. Щодо цього дуже справедливо відмітила Віра Світлична: чим же «уславився» аналітик Мураєв? І тут-таки відповідає: тим, що підтримує законопроект свого однопартійця з Опоблоку Є. Балицького про забезпечення державної підтримки розвитку й захисту російській мові. Балицький заявляє, що наша влада приходить і відходить, а росіяни й українці завжди будуть братніми народами. Такі заяви представників Опоблоку викликають ностальгію у деяких глядачів за минулим, не думаючи про майбутнє. А чи не задумувалися ці політики про те, що російський «брат» на Донбасі стріляє й убиває брата-солдата Української армії? Привітвши війну на рідну українську землю, вони ніяк не можуть або не хочуть оцінити свою роль і провину в цій війні.

В одній із передач на телеканалі Азарова—Мураєва Ганна Герман просила прощення у московського попа за те, що вона десь щось колись не так сказала. Було б справедливо, якби ця добродійка усвідомила свою провину, роль і місце в подіях 2013-14 рр. і попросила прощення перед рідними загиблих на Майдані. Справедливо було б, якби прощення попросили в українського народу всі прихвостні Януковича, та й він сам на колінах мав би вимолювати в народі України прощення.

Я і мої однодумці з великим задоволенням та інтересом читаємо матеріали «Україна молода», порівнюючи тематику питань, які порушує ваша газета, з іншими виданнями, й одноставно робимо висновок, що саме така газета потрібна не лише простому виборцю — вона особливо потрібна керівництву нашої держави. Я впевнений у тому, що в Кремлі не тільки читають газету «Україна молода», а детально аналізують кожну її статтю. Бажаю редакції улюбленої газети успіхів, як і успіхів нашій рідній Україні. ■

Дорогі наші очільники!

Останнє масштабне опитування населення України, здійснене чотирма авторитетними соціологічними організаціями, достовірно і переконливо довело, що в нашій державі чисельність корінної української нації становить 90,6%, росіян понад 6%. Це свідчить, що багато українців у минулому записували себе росіянами, щоб вижити і мати можливість працювати нарівні з окупантами. Тепер вони повернулися до свого коріння! А для утвердження Української державності потрібно, щоб вони, українці, разом із національністю повернули собі рідну українську мову, культуру, історію. Для цього скрізь в Україні потрібно створити українськомовне середовище, а воно в нас окуповане «русским міром».

Це середовище нам формують шовіністично налаштовані керівники підприємств та установ, яких ще так багато в Україні. Але найбільше — ЗМІ, господарями яких є переважно російські підприємці або наші олігархи-неукраїнці, які фактично служать Путіну. Як тільки включиш «зомболяцик» — то або передача російською мовою, або фільм чи серіал російський, то якийсь «регіонал» обплывує українську націю та законно обрану владу. Десь близько 90% ефірного часу на радіо та телебаченні подають нам ворожу інформацію, сіють негатив, страхи, жажливі пророцтва малограмотних політворожок, викликаючи у простого слухача стреси й хвороби, позбавляють надії на майбутнє.

Нас, ветеранів, дивує й обурює, чому в час важкої долеюсної визвольної війни не працює Міністерство інформаційної політики,

Політворожки
правлять балВідкритий лист Президенту України,
Голові Верховної Ради,
Прем'єр-міністру від Всеукраїнського
об'єднання ветеранів, Львівське обласне
відділення

чому правоохоронні органи дозволяють ворожим елементам вести смертоносну пропутінську пропаганду, ображати й принижувати нас, українців, нашу мову, символі, культуру та історію? Чому зірками багатьох телеканалів є двічі судимий за важкі злочини, пацієнт «психушки», авантюрист Вадим Рабинович, хитрий і підступний ворог Мураєв, лукава «регіоналка» Ганна Герман, а також інші ермолаєви й гужви?

Справа не лише в російській мові. У нас панує не мова Пушкіна чи Льва Толстого, а мова Путіна, Жириновського й Рабиновича, примітивний побутовий суржик. Річ у тім, що нам дуже тонко і вміло нав'язують чужу ментальність, спосіб мислення й буття. Ці чужі спікери принижують нашу національну гідність, шельмують саму націю, її мову, культуру, звичаї, самобутність. І в такому жажливому інформаційному лайні ми повинні борстися 24 години на

добу, бо в керівництві держави немає волі та сміливості поставити все на свої місця.

Проблема державного функціонування української мови — це питання національної безпеки, існування самої української нації та її держави. Коли ж нарешті 90% населення держави буде мати хоча б 90% свого національного інформаційного простору? Коли ж ми нарешті щодня зможемо бачити й чути наших політичних і державних лідерів із розповідями про успіхи й досягнення у культурному будівництві, розвитку економіки й соціальної сфери, перемоги наших Збройних сил, а не лише репортажі про вбивства, грабежі та інші хвороби сучасного підлого світу? На негативах та песимізмі світлого майбутнього не побудуєш, не виведеш націю із цього шокового стану, в який його загнала зловорожа сила завдяки нашій байдужості та бездіяльності. ■

Сьогоднішнє літо «дарує» нам сюрпризи у вигляді злив, громолиць, граду і навіть торнадо. Потерпають міста як на сході, так і заході країни, півдні і півночі. От і днями одне з міст України — Луцьк — буквально перетворилося на Венецію. Ні, не в сенсі архітектурного шедевра міста-музею, а в сенсі міста на воді: всі його вулиці перетворилися на знамениті венеційські канали, правда, гондольєрів не спостерігалося. Довелося місцевим автомобілістам керувати своїми авто, як плавзасобами.

ПОЛІТПАРНАС

Аді
РоговцевійМикола ЦИВІРКО
Київ

Беззмозкий «комп» її представив: «Пекла»*!
Такий-от, Адо, прикрій збій програми...
А може, знак? Життя святої Теклі?
Вогонь не брав, а лев лизав їй рани?

На роль морального авторитета,
а це не жарті — нації цілої! —
погодилась природно, без кокетства
і показових клятв на аналої.

І не зрелась вона численних друзів
з московсько-петербурзької богми,
та де — по всім радянським виднокрузі,
хоч: «Я не ваша!» — відказала чемно.

Як некомфортно всім «кінопорядним»
було цю фразу з вуст її почути!
Ціну цих слів збагнув наш люд навряд чи,
та ще збагне — не вічно ж бути скруті...

Цим довела: є в світі Україна!
І це серйозно, твердо і вагом!
Нехай же звідусіль до неї лине:
«Ти наша! Й не дамо тебе нікому!»

*Жіноче ім'я Ада перекладається з єврейської як краса або радість. А ще це ім'я перекладають, як Пекла. (Ред.)

Володимир ГРИПАСЬ

■ ЕКЗОТИКА

Приховані перлини Карпат

Найсильніші враження справляють самотнтя архітектура, страшні дороги і гостинні люди

Цей природний феномен Карпат вражає уяву навіть бувальчих у бувальцях мандрівників. Йдеться про Скелі Довбуша, що поблизу села Бубнище на Івано-Франківщині. Тому вони і стали родзинкою нашої дводенної автомобільної подорожі верхів'ями річки Дністер. На жаль, для цього насиченого архітектурними та природними пам'ятками району подорожі два дні — занадто мало. Тому довелося обмежитися найцікавішими на нашу думку об'єктами — перший день присвятити маловідомим архітектурним перлинам Старо-Самбірського та Турківського районів. Наступний мав включити природні пам'ятки прилеглої до річки Стрий частини Прикарпаття, які в давнину виконували оборонні функції.

Старожитності селища Стара Сіль

Це розташоване біля Старого Самбора поселення в минулому було пов'язане з солеварними промислами. Вже в 1589 році в податковому реєстрі тут числяться дві церкви. Сьогодні давні часи представляють кілька пам'яток. У центрі селища привертає увагу костел святого Михайла 1660 року, що ніби вріс своїми масивними формами у пагорб. На зовнішніх стінах збереглися скульптури та барельєфи. При уважному огляді у верхній частині будівлі можна побачити фрагменти сучасної кладки. Це сліди ремонту після пожежі. Кам'яну в'їзну браму, що колись вела на укріплене подвір'я, увінчує дерев'яна дзвіниця.

Нижче костелу, через дорогу, збереглися дві цікаві пам'ятки давнини — вілла Анна, що нагадує невеликий палац (XIX ст.), та унікальна бойківська церква Параскеви П'ятниці з дзвіницею XVII ст. (охоронна табличка часів УРСР датує її 1429 роком). Її триверха будівля певною мірою зберегла свій первісний вигляд. Верхи і дах відреставровано у 1990-х роках храму покриті бляхою, стіни — гонтою. Нижній ярус — захищений зверху опасанням старовинний зруб, у якому струхлявілу деревину замінили на нову. На жаль, у середину церкви потрапити не вдалося. Є інформація, що стіни там оббили деревоволокнистими плитами, «осучаснивши» її інтер'єр.

Далі під'їхали до, здавалося, нової дерев'яної церкви. На подив, на охоронній табличці радянських часів фігурує 1427 рік. Це дерев'яна галицька церква Воскресіння Господнього. Інша дата її заснування — XVII ст. При ремонті у 1955-му і 1980-х роках її дах і стіни покрили бляхою. У 2000-х роках замість бляхи стіни обшальовали горизонтальними каліброваними дошками, а верхи покрили металочерепицею, що надало церкві більш природного вигляду. Поруч — інформаційний стенд; згідно зі старими світлинами на ньому «футляр» повністю повторює форми закритої ним будівлі. Хоч замість автентичної древньої будівлі на сьогодні можна побачити тільки сучасні будівельні матеріали, храм уцілів. Зважаючи на брак часу, ще одну, Іллінську, церкву XIX ст. у Старій Солі оглянули здалеку.

У Лаврівському монастирі

За 9 км від траси — маленьке село Лаврів зі знамени-

Скелі Довбуша.

тим у минулому, але маловідомим нині монастирем. За однією з версій його у XII ст. заснував Ярослав Осмомисл. За іншою — князь Лев Данилович (XIII ст.). Популярністю завдячує мощам св. Онуфрія, що зберігалися тут. Саме в цій святині свого часу були поховані видатні діячі минулого, серед яких засновник монастиря князь Лев Данилович, ерусалимський патріарх Макарій, молдавські господарі Костянтин Бесараб і Стефан Петричак. Серед будівель виділяються церква св. Онуфрія (її вівтарна частина XIII ст.), де збереглися фрагменти фресок XV — XVI ст. і вежа-дзвіниця (XIII ст.) Монастир мав школу і бібліотеку. Був закритий австрійською владою, знатних осіб перепоховали, і на сьогодні інформація, де вони поховані, відсутня.

Різноманітні храми

Галицькі, бойківські, лемківські, гуцульські дерев'яні церкви, дерев'яна готика. Такого розмаїття архітектурних стилів, як у Карпатському регіоні, немає більш ніде по Україні. Дерев'яні церкви можна назвати візиткою Карпат. На жаль, нечасто можна побачити церкву в доброму стані і без більш пізніх нашарувань. У частині храмів у 1970-х роках минулого століття була проведена наукова реставрація, але цей почин не отримав свого продовження. Чимало церков нині занедбані або оббиті бляхою, що спотворило їхній вигляд.

На нашому маршруті, крім побачених у Старій Солі, — ще кілька дерев'яних церков. Спочатку зробили коротку зупинку в селі Бусовисько, де у дерев'яній церкві Різдва Богородиці (1780 р.) засвідчує її давність тільки нижній ярус. Верхня частина осучаснена і вже не представляє інтересу для вибагливого туриста.

Наступна цікавинка маршруту вже з траси привертає увагу своєю незвичною пірамідальною формою. Це оригінальна галицька триярусна, з ажурними галереями-аркадами, дерев'яна дзвіниця (1767-79) поруч із дерев'яною Михайлівською церквою (1903 р.) у

селі Ясениця Замкова. Бабуся, що була в церкві, відімкнула для нас дзвіницю. Перший ярус у ній займала житниця (нині невеликий музей), другий — капличка, третій — безпосередньо дзвіниця.

Село Розлуч теж лежить на трасі. Однак єдина в Україні втілена у дереві готична будівля костелу початку XX століття прихована від допитливого ока мандрівника. Вона слугувала німцям-католикам, що поселилися тут у XVIII столітті. Стрілчасті вікна, високий шпиль, оригінальне виконання інтер'єру храму справляють незабутнє враження. На час нашого перебування будівля, що перебувала в аварійному стані, вже носила сліди недавнього ремонту.

Жахливий стан дороги до села Ісаї змусив відмовитися від подальшого відвідання міста Турка і витоку Дністра. 23 км до них автівка долала близько години. А розташована в цьому селі дерев'яна, покрита гонтою Михайлівська церква, майже ровесниця взятої під охорону ЮНЕСКО церкви святого Юра в Дрогобичі і досить схожа на неї за конструктивними особливостями. Була збудована у 1553-му, а дзвіниця — в 1772 році. Це єдина дерев'яна церква у цій частині Карпат, збережена у первісному вигляді. На її зовнішній вигляд наклало відбиток не тільки віддалене розташування. Храм із 1928 року, коли поруч була збудована велика мурована церква, не використовується релігійною громадою. У 2015-му навколо нього встановили каркас для рихтувань. Але, видно, коштів для ремонту перлини дерев'яної архітектури не вистачає...

Його дядьком Мироном. Стосунки, скріплені Майданом, були продовжені. А серед учасників нашої подорожі була мати Олександра Лариса. Уже в сутінках ми дісталися до Бубнища, де на повороті до села нас зустрів Василь. А в гостинній оселі на нас уже чекала смачна вечеря. За столом говорили про Майдан і більш віддалені часи, прослухали у виконанні Мирона повстанські пісні. Згадали, зокрема, що в 1939 році Червону армію зустрічали за квітами. Але безплатна освіта й медичне обслуговування були повністю перекреслені невід'ємною складовою тогочасного буття шостої частини земної суші — репресіями та депортаціями за тисячі кілометрів від рідних земель. Серед сотень тисяч потерпілих — і батьки Василя. Того ж вечора в наші плани знову внесла корективи дорога. Виявилось, що прямого шляху до Розгірчого немає, а чималий крок через Стрий зривав графік подорожі і ставив під сумнів повернення того ж дня до Києва. Про ночівлю в наметах господарі й слухати не захотіли — тільки в будинку! А рано-вранці нас провели лабіринтами Скелі Довбуша. Побачене важко передати і словами, і на світлинах. Серед спокійних ландшафтів несподівано виникло здиблене у височині нагромадження скель і велетенських брил.

Під знаком Майдану

Наступного дня нитка маршруту мала пролягти через Скелі Довбуша біля Бубнища, залишки скельного монастиря в селі Розгірче та скельного замку Тустань у селі Урич. Був ще один важливий привід відвідати Бубнище — у лютому 2014-го автомайданівець Олександр познайомився з мешканцями Бубнища — уродженцем заплярного Норильська Василем та

Село Ісаї. Михайлівська церква.

Скульптура апостола Луки у селищі Стара Сіль.

Найближче від дороги — головний масив, пристосований за незапам'ятних часів для оборонних цілей. У прямовисних стінах — видовбані печери правильних обрисів. Над однією з них, на другій ярусі, добре видно сліди примикання двосхилого даху. Розтинають масив вузькі похмурі щілино-подібні ущелини. В одній із них збереглися фрагменти кладки і склепіння. Перед масивом — обнесений валом чималий майданчик. На ньому, як правило, людно, йде торгівля сувенірами, продуктами. Бажаючих катають на конях.

По видовбаних у скелях сходинках ми піднялися на верхівку масиву, звідки за сонячної погоди відкрилася широка панорама з кам'яними велетами на передньому плані. Потім повз гостру скелью Одинець, що височила над деревами, і прямовисні стіни масиву потрапили у віддалену його частину, де особливо вражаючі дикою красою види. І не завжди безпечно, про що свідчили огорожені сліди недавнього обвалу з попередженням про небезпеку. І на рещті пройшли через «чистилище» — вузьку щілину-ущелину, що розтинає масив. У верхній її частині довелося протискуватися, потім здолати високу скельну стінку.

Після сніданку вирушили до церкви в центрі села. По дорозі зупинилися біля пам'ятника на місці виявленої енкаведистами в 1947 році криївки. Четверо юнаків віком від 22 до 32 років, які були там і яким би жити й жити, підірвали себе гранатою... Біля церкви встановлена стела з іменами жителів Бубнища, що загинули за волю України. Саме скінчилася служба, і господар представив нас своїм добрим знайомим. Приємно було почути від людей, немало з яких були у Києві в переломний період української історії, слова вдячності до киян за участь і підтримку Майдану. В розмовах звучали патріотизм, толерантність, зваженість та поміркованість у судженнях.

Потім нас покликали на обід до Мирона, де і завершили непланову, але багату враженнями частину подорожі, у якій безпосередньо дізналися, чим живуть мешканці одного з пересічних сіл Прикарпаття, сповна відчули їхню гостинність. ■

Аліна НЕБЕЛЬСЬКА

■ TAKE KINO

Таємний щоденник Петлюри

У новому фільмі грають Ірма Вітовська, Богдан Бенюк і Євген Нищук

На Кіностудії імені Олександра Довженка у Києві триває робота над новим історично-біографічним фільмом «Таємний щоденник Симона Петлюри» режисера Олесь Янчук. Режисер та директор кіностудії Олесь Янчук відомий історичними кінострічками, в яких розкриває постаті, тематику та проблематику, заборонені за радянських часів. Серед цих робіт: «Голод-33», «Атентат — Осіннє вбивство у Мюнхені» — про Степана Бандеру, «Нескорений» — про головного командира УПА Романа Шухевича, «Залізна сотня» та «Владика Андрей». Тепер завдання — зламати радянські пропагандистські стереотипи про Головного отамана військ Української Народної Республіки, генерального секретаря Української Центральної Ради з військових справ Симона Петлюру.

Пропаганда зробила з Симона Петлюри терориста, бандита та звинуватила його в погромах євреїв. За словами Олесь Янчука, його захоплення постаттю Петлюри розпочалося з того моменту, коли режисера привели до одного з французьких ресторанів, у якому часто обідав лідер УНР. Саме у Франції Петлюра провів останні два роки життя перед загибеллю. 25 травня 1926 року, вийшовши з ресторану, він спокійно йшов вулицею, розглядаючи книги у вітринах книжкових магазинів. Раптово незнайомиць перекинув Симону дорогу на розі вулиці

Симон Петлюра.

Расін та бульвару Сен-Мішель та здійснив фатальні постріли. Незнайомцем виявився анархіст єврейського походження Самуїл Шварцбард, котрий звинуватив Петлюру в погроми євреїв. Над убивцею був суд, але його виправдали та оштрафували в один франк за те, що забруднив бруківку кров'ю вбитого...

Фільм охоплює останні роки життя Симона Петлюри, які він провів в еміграції, та страшні

епізоди вбивства і судового процесу. Дія кінострічки розпочинається в Парижі. Але, використовуючи драматичний прийом із таємним щоденником Петлюри зі спогадами про події в УНР, режисер паралельно переносить глядачів в Україну. Щоденник допомагає зрозуміти, чому УНР втратила незалежність, а Петлюра зі своєю армією емігрував.

У ролях стрічки — винятко-

во українські актори. Кастинг тривав більше трьох місяців. Олесь Янчук намагався підібрати акторів таким чином, щоб була і портретна схожість з історичними персонажами. У ролі Симона Петлюри — Сергій Фролов, його дружину Ольгу грає Ірма Вітовська, а доньку — Вікторія Янчук. Щоб зрозуміти минулу епоху та краще вжитися в роль, актори вивчали історичні матеріали тих років.

Вікторія Янчук каже, що про її героїню історичних відомостей дуже мало, тому дівчина вирішила просто пропустити ситуацію та героїню крізь себе. Ірма Вітовська ж хоче показати дружину Петлюри не тільки соратницею, а й жінкою зі своїми слабкостями — страхом, переживаннями за сім'ю. Окрім сім'ї Петлюри, в кінокартині ми побачимо непересічні політичні постаті, які поряд з Головним отаманом виборювали незалежність УНР, — Михайла Грушевського та Володимира Винниченка. Їх ролі виконують Богдан Бенюк та Євген Нищук. Не менш важливим є і герой Миколи Бутковського — рабин Гутман. Саме через нього глядачу

намагатимуться пояснити, що Симон Петлюра все ж не здійснював єврейських погромів.

Зйомки кінострічки розпочалися ще наприкінці лютого цього року біля київського музею Пирогів. Також вони проходили у Львові: у залі апеляційного господарського суду, в Палаці Потоцьких та етнографічному музеї. Героєм стрічки став навіть реальний голова Апеляційного суду Петро Каблак, який у фільмі виконує роль члена судової колегії. Саме у Львові відзняли більшість паризьких інтер'єрних сцен. Зараз зйомки перенеслися на столичну Кіностудію Довженка.

Над сценарієм творці кінострічки працювали 6 років. Загальний бюджет фільму сягає 48 мільйонів гривень, понад 23 мільйони виділило на зйомки Державне агентство України з питань кіно, решту грошей надав Український конгресовий комітет Америки за підтримки якого раніше створювалися фільми «Атентат», «Нескорений», «Владика Андрей».

Вихід стрічки «Таємний щоденник Симона Петлюри» планується на початок 2018 року. ■

Тарас ЗДОРОВИЛО

■ ФЕСТИВАЛЬНИЙ СИНДРОМ

Щорічний мультидисциплінарний міжнародний фестиваль сучасного мистецтва ГогольFest традиційно відбудеться восени. Уроцисте відкриття 10-го, ювілейного, фесту, який триватиме 11 днів, у Києві — вже на початку вересня. Нагадаємо, що фестиваль не проводили лише в 2011-му, коли Кіностудія ім. Довженка відмовилася приймати його вдруге. Цьогоріч на гостей заходу чекають новачки та сюрпризи, про які нещодавно на прес-конференції розповіли організатори. Перед тим отримали відзнаку Європейської фестивальної платформи EFFE Label — статус, присуджений Асоціацією європейських фестивалів.

Фестиваль матиме три локації: у Національному центрі ім. О. Довженка (відкриття 7.09), на території Виставкового центру (колишньої ВДНГ, відкриття 9.09) та в новозбудованому театрі на Подолі на Андріївському узвозі. Окрім традиційного продажу квитків на окремі вистави, які, як і раніше, гарантували вільне перебування по всій території фестивалю, буде введена система абонементів. Абонементи будуть трьох видів: а) терміном на всі дні фестивалю; б) абонемент на уїк-енд і в) абонемент одного дня. Абонемент дає право відвідування всіх заходів на всіх локаціях, крім спеціальних. Окремі квитки потрібні на вистави у закритих залах: вимагатимуть додаткової реєстрації (через обмежену кількість місць).

Гігантський ковчег, зібраний глядачами, підніметься в небо

«У Національному центрі Довженка буде дуже цікава кінопрограма, також буде відкрита виставка ерогічного українського фото», — розповідає президент ГогольFesty Влад Троїцький. — А фішкою фестивалю на кіностудії буде проект «Скот», який ми запустили вже з початку липня: одну з будівель, яка дотична до центру Довженка, заповнюють художники, актори, музиканти. Французький художник зробить мурал на торці цього будинку. Особливість проекту в тому, що одразу після фестивалю цю будівлю, на жаль, знесуть.

Ще відкриють у центрі Довженка локацію «Божівільне бомбосховище» — це найкращий «бункер», який зберігся в Києві: ти реально потрапляєш в

1950-ті роки «гражданської оборони», де все працює: там зберігається вода й «усе живе». Робитимуть там спеціальну візуальну й театральну програми — своєрідний екстрим.

Тематика цьогорічного фестивалю — «Ковчег». На ВДНГ буде два формати: великий флеш-бек, куди всіх запрошують 9-10 вересня — перфоменси під музику: у перший день — українського музичного етно-гурту «ДахаБраха» (нове шоу, з яким вони об'їхали світ), а на другий — українського жіночого театральномузичного гурту «Дах Дотерс», під час виступу котрого всі бажаючи робитимуть ковчег (наразі архітектори розробляють алгоритм, як за допомогою картонних коробок і скотчу глядачі збиратимуть легендарний човен). Суть: у нинішні часи, коли море інформації, і ти в розгубле-

Новий ковчег

Десятий ГогольFest обіцяє сюрпризи

ності, невпевненості в завтрашньому дні, часом задумуєшся: «А що ковчег зараз? Якщо доведеться рятуватися, що і кого візьмеш у нього?». Це буде об'єкт довжиною 30 і висотою 8 метрів. «Це буде таке, чого ніде й ні в одній країні світу ще не було», — каже Влад Троїцький.

Працюватиме цікава дитяча програма в 2-му павільйоні: зокрема, британський лялькар буде навчати дітлахів робити ляльки, а потім разом робитимуть спектакль. В одному павільйоні буде новий проект «Доповнення реальності» — на вулиці стоятиме багато скульптур. В іншому буде Made in UA, своєрідний маркет різних цікавинок. Ще у двох павільйонах — концерт-холи. 9 вересня відбудеться прем'єра проекту аме-риканського композитора (із США приїдуть режисер та хореограф). 10 вересня відбудеться прем'єра опери-балету «Агса» (Ковчег — в перекладі на латинь): українсько-швейцарський проект.

«Також ми «напряглися» з культурним французьким центром і покажемо на ВДНГ драйвовий проект: кабаре «Тарабанде-Київ» («новий цирк») — яскрава вистава, яку ми

Влад Троїцький і Максим Демський.
Фото Софії РОЗУМЕНКО.

вже зіграли 21 раз у Парижі. Тож у Києві не подивитися це — просто безумство, — веде далі президент фестивалю. — У цілому, програма фестивалю вже на 90 % складена».

Цього року держава допомагає, але лише на 25 %, тож усе інше повинні «покрити» глядачі. Діти до 10 років — безплатно. Буде три хвилини продажу абонементів. Вартість — 370-490 гривень/день — вхід на всі локації й заходи (окрім тих, що з місцями). На події заходять квиток у середньому коштують 550 грн.

Зауважимо, що «чорнова» цифра бюджету фестивалю — близько 10 млн. гривень (у європейців аналог вартує в 10 разів більше). Це за рахунок того, пояснюють, що «Гоголь-команда» дуже ефективна й перебуває у «зоні подвигу». Рятують і волонтерська допомога.

«Перипетії» минулих років

За словами Максима Демського, багаторічного директора ГогольFesty, минулого року було десь 40-45 тисяч, а цьогоріч сподіваються мати ще більше глядачів. Вступ до системи ЕДК дає нам додаткові механізми для того, аби можна було ввійти в різні міжнародні структури, те, що називається «подієвий туризм», коли люди спеціально їдуть у якусь країну на якийсь захід. Ми потрапили в цю «зону» й сподіваємося, що до початку фестивалю ввійдемо в різні буклети до міжнародних туроператорів. У будь-якому випадку, коли на захід приїждить якийсь серйозний художник, режисер чи музикант, то за ним «підтягується» його аудиторія у 200-1000 чоловік — це ап'юрі. Тож ГогольFest можна назвати фестива-

лем для митців «дегустаторів», — каже Максим.

Основна вікова категорія глядачів — 18-40 років: це студенти, журналісти, люди мистецтва, менеджери, тобто активні люди.

Нагадаємо, першою локацією фестивалю в 2007 році був «Арсенал». Другою стала Кіностудія ім. О. Довженка — з великим відкриттям на майдані Незалежності, де було до двохсот тисяч чоловік, котрі спостерігали за шоу.

Після зміни політичних умов «фестівці» добряче фінансово «підупали» і в 2012 році зробили все на «Видубичах» своїми силами. Тоді було 30 тисяч глядачів, а у наступні два роки (локація ми не змінювали): у 2013 році — 50 тисяч, а в 2014 році — 80 тисяч.

«У 2015 році ми намагалися домовитися з директором Кіностудії ім. Довженка — Олесем Янчуком, дуже сильно з ним посперечалися, але в них там своє «царство пристарілих» і нам відмовили. Тому довелося за 1,5 місяця до відкриття фестивалю переїхати на ВДНГ, де ми, по суті, відкрили павільйони, які пустували, й зробили їх придатними прийнятним звуковим контентом. В цілому ВДНГ ми запустили як майданчик із великою кількістю павільйонів, які можна інтегрувати під проекти», — каже Максим Демський.

Минулоріч переїхали на арт-завод «Платформа» на Лівому березі, та, на жаль, тоді не зуміли створити потрібної енергетики й об'єднатися. ■

Марічка АЛЕКСЕВИЧ

Киянка Джулія Мельник сім років успішно працювала візажистом. Та дівчина серйозно зацікавилась гримом. Грант на безплатне навчання у Cinema Makeup School у місті Лос-Анджелес їй вдалось вибороти лише з третьої спроби. Але воно того вартувало, ділитись враженнями Джулія, щойно повернувшись в Україну з піврічного навчання у Голлівуді. Роботи Джулії Мельник заворожують. Перше враження — герої фільмів та мультсеріалів щойно зійшли з кадрів голлівудських стрічок. Ті, хто відчув творчість цієї гримерки «на собі», розповідають про її таланти гучно, емоційно і без зайвої скромності. Сама ж Джулія про себе каже: «Я просто дівчинка, яка дуже любить свою професію».

Досягнення мрії з третьої спроби

■ Вас знають не як Юлю, а як Джулію. Це якось пов'язано з вашим навчанням у Голлівуді?

— Та ні, просто мій батько — військовослужбовець, наша сім'я три роки жила у Німеччині (там я і народилась), там мене і називали Джулією. Ми повернулись в Україну, а ім'я залишилось. Люди називають і Юля, і Джулія. Головне, щоб не Джульєтта!

■ Як сталося, що візажист, який підкреслює природну красу, раптом починає втілювати у життя зомбі, вампірів, якихось дивних звірів?

— Мені стало нудно бути просто візажистом. Тому, коли у мене запитували: «А зможеш зробити шрами, зомбі, вампірів?» — я говорила: «Звичайно, можу!». Хоча насправді ніколи цього не робила. Так, доводилося брехати, щоб отримувати такого плану роботу.

Дечому навчила мене Світлана Римакова, коли я працювала її асистентом. А остаточно ідеєю гриму загорілася, коли побачила шоу Face Off. Я заговляла матеріали зі США, місяцями переглядала і перекладала ролики з YouTube, експериментувала. Йшло багато часу і фінансів! І я врешті зрозуміла, що мені потрібна реальна школа, де я б могла перевірити себе.

■ І ви вирішили не розмінюватись — їхати відразу в Голлівуд?

— Це найкраще, що я знаю. Але навчання там — невідомна для мене сума. Саме навчання коштує 17 тисяч доларів, а ще плюс 6 тисяч доларів — прожитковий мінімум на 5 місяців у США, а ще переліт... І в підсумку — 30 тисяч доларів.

■ Як вам, візажистці з України, вдалось вибороти грант на безкоштовне навчання у Лос-Анджелесі?

— Щоб виграти грант, треба було записати 3-хвилинний відеоролик, де я повинна показати образ (відомого персонажа або показати своє бачення відомого образу), продемонструвати поетапно, як він створювався, і розповісти, чому так сильно потрібне мені це навчання.

■ Ви — міцний горішок. Вас не засмутили дві відмови у гранті?

— Але з третьої спроби я таки домоглася свого! Я пройшла відбір у двадцятку, місяць голосування я трималась у лідерах. Вийшла першою у глядацькому голосуванні, й у підсумку судді, від

ТАКА ПРОФЕСІЯ

Показати образ

Українка півроку безплатно навчалась мистецтву гримування у Голлівуді

яких залежало саме рішення, односторонньо вибрали переможцем мене.

Я не могла повірити в це! Це була справжня битва, і ми її перемогли! Кажу «ми», тому що мене підтримало близько 40 тисяч людей. У якийсь момент люди так активно боролися за мене, що мені здавалося, що в Голлівуд ми поїдемо всі разом!

«Педагоги у США знаходять тисячу причин, щоб тебе похвалити»

■ Хвилювались перед поїздкою?

— Єдине, чого дуже боялася, що не буду розуміти мови. Я боялася втратити будь-яку інформацію, адже для мене була важлива кожна дрібниця. Тому, коли я приїхала до Америки, найперше, що зробила, — купила диктофон. Щоб потім могли все прослуховувати і згадувати, якщо щось забула або не зрозуміла.

■ Як вас зустрічав Голлівуд?

— Першого ж навчального дня я мало не запізнилася до школи, бо вперше опинилася в американському метро і не могла зорієнтуватися. Але люди в Америці допомагають одне одному, навіть якщо не просиш цього. Мене доправили на потрібну мені станцію, я забігла в клас, побачила останнє вільне місце, сіла. Педагог відреккомендував: «Привіт, мене звуть Майк Спатола! Я ваш педагог, а це Джулія Мельник, і вона виграла грант», клас обернувся на мене з оплесками. Я ледве стримувала сльози і ту радість, що ось я сиджу в школі, про яку мріяла три роки!

■ Наскільки ваші очікування щодо навчання збіглися з реальністю?

— Я собі уявляла все досить яскраво, як я побачу ті аудиторії, познайомлюсь із педагогами, очікувала побачити неординарних, у хорошому сенсі цього слова, однокурсників. Так усе і було. Я за школою стежу близько чотирьох років і дивлюся майже всі її прямі трансляції, тому заочно знала в обличчя деяких персон. Я пам'ятаю, як вперше зайшла в школу. Ручки трусилися, очі на мокрому місці, у руках папка з документами, а серце вистрибує!

Чекала я від школи великої кількості знань. Був шалений темп, не так багато часу на тренування. Не встигала моргнути — як уже екзамени. Я виграла грант, у який входили 4 курси (характер, б'юти, протезний грим і спецефекти). Звичайно, я туди їхала не заради б'юти (іронічно усміхається). Сказати чесно, на б'юти мені навіть було нудно, і хотілося підганяти час, щоб швидше перейти до тих курсів, через які я боролася за грант, — складний грим! Для мене було важливо все, я записувала, фотографувала, перепитувала, якщо не розуміла, ну і, звичайно, практика і ще раз практика!

Юлія-Джулія Мельник.
Фото з власного архіву.

■ Кожен грим — це мистецький твір. Людина у гримі набуває геть інших рис, вона може лякати, бути дуже моторошною або навпаки — милою, казковою. Жаль такі шедеври демонструвати тільки у шкільних стінах.

— А ми і не обмежувались школою. Дуже цікаво було, коли образ доповнювали костюмом та історією, тісно пов'язаними з зовнішнім виглядом персонажа. Іноді це були міні-етюди, які нагадували про моє акторське минуле. Пам'ятаю, коли я вжилася в образ інопланетної істоти, то бігала і «нападала» на педагогів, чим дуже повеселила всю школу. А ще так виходило, що ми обідали у гримі і виходили в магазин у нелюдській подобі, але люди знають, що поруч школа гриму, тому не вірили, що інопланетяни зайшли зупки купити у супермаркет... а шкода!

■ А були речі, які дивували вас в американській системі освіти?

— Спочатку я не розуміла, чому педагоги у США знаходять тисячу причин, щоб тебе похвалити, і дуже акуратно підносять помилки, які ти зробив. Але завдяки цьому студенти відчувають себе вільними, не бояться творити і, що цікаво, наступного разу обов'язково враховують усі коментарі. Але є і мінуси в такій системі, адже можна переконаати людину, що вона робить все класно і правильно, потім, на виході, випускник буде ду-

мати, що в нього все добре, а клієнти можуть бути трохи збентеженими. Я б шукала золоту середину в такому підході.

■ Ваша головна порада тим, хто марить навчанням у Голлівуді.

— Треба розуміти, що перебувати у школі і вчитися — це різні речі. За знання треба боротися. Потрапляючи у школу, ти повинен бути студентом, якому справді все цікаво, тоді і педагогу цікаво буде давати тобі ці знання, тому що він бачить, що тобі це потрібно! Тими, хто був ледачий у пізнанні цього мистецтва, педагоги, ясна річ, сильно не переймалися і насильно не змушували приймати знання.

■ Ви щойно повернулись в Україну. Який наступний професійний крок?

— Я, чесно кажучи, досі не можу повірити, що я вже отримала знання, про які мріяла три роки! Поки чекаю матеріали, які відправила кораблем, на свій страх і ризик. Економити довелося п'ять місяців навчання, щоб витратити 2000 доларів на ці матеріали. Їла американську «мівіну» і ходила пішки у школу, щоб купити ще щось для своєї роботи. Я люблю робити людей гарними, і буду це робити, але з нетерпінням хочу починати проекти за моїм профілем — складний грим! Хочу в Україні створити свою сильну команду і працювати так, щоб про нас знали у Європі. ■

Олександр КОЗОРІЗ

ЧАС «Т»

Звучить «Мазепа»

Оперні любові і страждання Гетьмана

На сцені Харківського національного академічного театру опери і балету імені Миколи Лисенка з успіхом пройшла прем'єра опери «Мазепа» за мотивами поеми Олександра Пушкіна на музику Петра Чайковського. Харківські постановники створили власну редакцію тексту, постановка — з українським лібрето. Навіть музична драматургія зазнала змін.

Автори опери показали гетьмана Мазепу як людину, котра щиро любить свою Марію (дочку Василя Кочубея) і страждає від того, що державні інтереси змушують його жорстоко покарати її батька за донос. Особливо зворушливою видала-

ся фінальна сцена, де гетьман Мазепа зі своїм військом вирушає в похід проти Петра Першого і разом зі священником молиться за перемогу та незалежну Україну...

На прем'єрі опери «Мазепа» побував міністр культури України Євген Нищук. Він відзначив, що постановка «є значною подією для українського мистецтва».

Оперу харків'яни готували

в рамках мистецького проекту «Гетьман України Іван Мазепа». Його частиною є і відкриття 22 липня пам'ятника видатному українцю в районі Колмак Харківської області, де 330 років тому Мазепу обрали гетьманом. (Над образом працював народний художник України Сейфаддін Гурбанов). У Коломаку присутнім просто неба показали й оперу «Мазепа». ■

Опера «Мазепа».
Фото Леоніда ЛОГВИНЕНКА.

■ ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Барви літа на тарілці

Кулінарка Любов Біріна вчить красиво і смачно готувати

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Готувати влітку, з одного боку, просто: вибір продуктів різноманітніший, відпустка дозволяє трохи більше часу приділити кулінарній творчості, та й загалом буяння природи надихає. З іншого — спекотно, нема бажання довго стояти біля плити, хочеться до річки, в ліс чи на море.

А як бути з тим, що літній день рік годує? Я також шукала відповідь і знайшла її в уже знайомій нам майстрині-кулінарці Любі Біріної. Кулінарний блог пані Люби з першого разу не відпустив мене. По-перше: занадто багато рецептів, від самого споглядання яких очі розбігаються і хочеться приготувати звідси більше, причому з міткою «обов'язково!». По-друге, те, що я особисто спробувала (а це літній торт, запечений перець і курячий рулет), було настільки точно виписано в пропорціях інгредієнтів, що вдалося мені з першого разу, причому ошатно й привабливо, хоч продавай.

Продавати не довелося, навіть розгледіти не всі встигли, бо, по-третє, занадто смачно, щоб довго розглядати страву. Тому торт, який так і називається — «Літній фруктовий», мені не терпиться рекомендувати на самому початку, а вже потім — про все по порядку.

Фруктовий шар

Літній фруктовий торт — легкий, ніжний, смачний. Фруктовий шар — із полуниці, але, за рецептом пані Люби, можлива заміна на будь-яку смачну ягду-фрукт за вашим смаком. «Мій смак» обрав усе-таки полуницю з прицілом (пізніше) ще й на малину, ожину, абрикоси і яблука.

Тісто — це бісквіт із семи яєць, а ще потрібно по 7 столових ложок борошна і цукру (яйця збити, підсипаючи цукор до густої білої маси, наприкінці вручну додати борошно).

Пекти на листі 30x40 см при 175 градусах (приблизно хвилин 20). Охолодити, розрізати навпіл.

Щоб приготувати суфле, потрібно через сито протерти 200 г сиру домашнього, змішати з кефіром (200 г, в мене був 3,4%), желатин 15 г добре прогріти з кип'яченою водою (80 мл, не кип'ятити!), перемішати, ввести через сито в сиркову масу, перемішати. Окремо збити 0,5 л сепараторної сметани з 200 мл холодного молока та 180 г цукру. З'єднати обидві маси.

Потім готуємо фруктове желе. Полуницю (200 г) зблендерувати. Агар (7 г) замочити в холодній воді (200 мл) хвилин на 10, довести до кипіння, додати 150 г цукру, знову довести до кипіння та змішати з ягідним пюре. Форму 20x30 см застелити плівкою, вилити желе, залишити застигати.

Нарешті приступаємо до формування своєї рукотворної краси. На бісквітний корж нанести тонким шаром суфле, на нього — готове желе, залити суфле, потім другий бісквітний корж, решта — суфле.

Якщо хочете зробити плячок максимально ніжним, Люба Біріна радить додавати відносно невелику кількість желатину (15 г) в суфле, цього цілком достатньо, якщо тримаєте його в холодильнику і не збираєтесь кудись взяти. В іншому випадку — кладіть у суфле 20 г желатину.

«Це дуже захопливо — створювати нові смаки!»

Я мусила б починати нашу рубрику саме з цих слів українки Люби («Я — українка, і цим пишаюся!» — це перші рядки її блогу), бо насправді вони визначальні в усіх рецептах, що будуть наразі запропоновані. Але не втрималася похвалитися своїм вдалим творінням за рецептом Люби. А про кулінарний блог його авторка розповідає охоче, і її слова будуть цікаві тим, хто займається кулінарією з любов'ю:

«У кожної молоді сім'ї свої пріоритети. Одні люблять подорожі, інші захоплюються спор-

Смачний рулет.
Фото з власного архіву.

Торт, від якого не відмовляється ласуни.

том, деякі знаходять радість у бучних вечірках. Ми з чоловіком завжди цікавилися кулінарією: спочатку займалися для себе (купували кухонну техніку та знаряддя, шукали цікаві рецепти, готували нові страви), потім захотілося поділитися своїми здобутками з іншими, і ми почали вести кулінарний блог. Йому вже 8-й рік».

Пані Люба — технолог-кондитер. А ще з розмови з'ясувалося, що рік тому їхне з чоловіком захоплення кулінарією (мотайте на вус, читачі-любители готувати) вилилося у невеличке власне виробництво еко-продуктів (пастила, соуси, в'ялені овочі-фрукти. «Рецептуру та технологію розробили самі, ґрунтуючи все на любові, знаннях, відчуттях та великому бажанні створити щось нове та смачне. Ми виробляємо плодово-ягідні соуси, пастилу, в'ялені прями овочі та фрукти. Використовуємо тільки натуральну сировину (ягоди, овочі та фрукти), якою багатий наш край», — ділиться своїми досягненнями кулінарна блогерка.

Урожайний сезон

Звісно, це літо. І найперше влітку, за словами Люби Біріної, — овочева тарілка. Свою овочеву тарілку вона називає «Літо на тарілці». Як неважно здогадатися, тарілка складається із запечених, тушкованих чи просто подрібнених і приправлених овочів, серед яких — запечені помідори чері, запечений маринований перець, запечені печериці, мариновані баклажани, помідори, огірки тощо.

Почнемо з помідорчиків чері за рецептом майстрині.

Іх (0,5 кг, можна разом із гілками) помістити в вогнетривку посудину. Зверху полити маринадом, посипати сухими травами (орегано, базилік, чебрець), роздавлений часник (2 зубчики). Запекати при 180 градусах 20 хвилин.

Маринад — бальзамічний оцет (40 мл), олія — 50 мл, мед — столова ложка, сіль (половина чайної ложки).

Запечений маринований перець —

також цікава страва, пікантна й оригінальна. Інгредієнти: болгарський перець (1 кг, міцний, м'ясистий) помити, просушити, помістити на решітку, під ґрати, на кілька рівнів нижче поставити деко з водою. Запекати при 220 градусах. У процесі запікання кілька разів перевернути. Готовий помістити в пакет. Охолоджений перець звільнити від шкіри і насіння, порізати на часточки. Залити маринадом, пересипати різними пластинками часнику. Помістити під легкий ґніт і поставити в холодильник мінімум на добу.

Маринад: сік від перців, яблучний оцет (8% , 2 столові ложки), сіль (0,7 чайної ложки), цукор (1,5 столової ложки), олія (2 столові ложки).

Як не крути, а **маринувати печериці** також треба вміти! І це нескладно, запевняє Люба Біріна. Потрібно гриби (0,6 кг) помістити на суху сковороду, накрити кришкою і поставити на маленький вогонь хвилин на 10. Кришку відкрити, додати вогонь і дочекатися, щоб рідина випарувалася наповнину. Прибрати з вогню, трохи охолодити. Додати яблучний оцет (8% , 3 столові ложки), мед (1,5 столової ложки), олію (3 столові ложки), чорний перець, розчавлений часник, кріп.

Помістити під легкий ґніт і поставити в холодильник мінімум на добу.

А ще треба, щоб руки добралися і до **маринування баклажанів**.

Баклажани (4 шт.) порізати кружечками, посолити, залишити на годину. Промити, обсмажити з двох сторін на олії (не пересмажити! Баклажани не мають бути надто м'якими). Часник (5-6 зубків) розчавити, додати рублену зелень та підготовлений заздалегідь перець (як маринувати перець — читайте вище).

У ємкість складати шарами баклажани та часниково-перцеву суміш.

Залити маринадом: цукор (2 столові ложки), сіль (чайна ложка), перекип'ячена вода (130 мл), чорний перець, червоний гіркий перець. Помістити в холодильник на 3 доби.

Любов Біріна.

Чарівна ковбаса

«Просто чарівний курячий рулет! — коментує свою чудову м'ясну ковбасу пані Люба. — Робити було легко, результат дуже потішив і з вигляду, і за смаком. Знаю, будуть запитання щодо нітритної солі. Так, вважаю, що вона необхідна, додає не тільки характерного ковбасного смаку до виробу, приємного рожевого кольору, а й дбає про безпечність продукту. Нітритну сіль дуже легко замовити в інтернеті».

Отож потрібно: куряче м'ясо з четвертинки (разом зі шкірою) — 0,5 кг, куряче філе 0,5 кг, сіль нітритна 18 г, мед 0,5 столової ложки, вода 100 мл, спеції (чорний перець, молотий мускатний горіх, сухий базилік, сухий часник) 25 г.

Куряче м'ясо та куряче філе порізати на шматочки 2x2 см, добре перемішати з дуже холодною водою, сіллю, медом та спеціями (я мішала тістомісом). Залити мінімум на 3 години в холодному місці.

Розстелити колагенову плівку, викласти на неї фарш. Закрутити в рулет та помістити в формувальну сітку. Варити 1 год. 20 хвилин при 80 градусах (роблю це в мультиварці). Тоді помістити в духовку на 200 градусів на півгодини.

Справжні галушки

«Галушка, — каже Люба, — це смак дитинства». І пропонує галушки «дуже добрі — ніжні, м'якенькі, смачні-пресмачні! А ще із засмажкою».

Треба попередньо відварити картоплю в мундирі (2 шт.), охолодити, очистити, потерти (середня терка).

На дрібній терці потерти сир чисту картоплю (1,5 кг), помістити на марлю, відтиснути максимально. Відтискати в каструлю, потім злити рідину, на дні утворюється крохмаль, його залишити. Змішати відварене й сире терте картопляне пюре, додати домашній сир (200 г), яйце (1 шт.), борошно (70 г), крохмаль (що залишився після тертої картоплі), сіль. Перемішати. Наприкінці додати дуже гаряче молоко (50 мл.), перемішати.

У каструлі довести воду до кипіння, посолити. Формувати

невеликі галушки (1,5 см у діаметрі) і відразу кидати в киплячу воду. Варити при невеликому кипінні до готовності (хвилин 15).

Попередньо приготувати засмажку:

Порізати дрібним кубиком підчервину, обсмажити з цибулею до золотистого кольору, додати сіль, чорний перець, наприкінці заправити сметаною (або жирними вершками).

Можна замінити свинину курячою грудкою або грибами.

Такий «діапазон» смаків — від торта до галушок — звична справа кухонних клопотів Люби Біріної. У її записках кожен може обрати свій рецепт. Але є в пані Люби такі смаколики, які нікого не залишать байдужими, про них буде детальніше в якійсь із наступних номерів рубрики. А буде йтися про особливу смачний смаколик — пастилу. Хоча, за словами кулінарного майстра Люби, все просто — висушене пюре з фруктів чи ягід, порційно порізаних та скручене трубочкою. Найсмачніша — чорнична, чорносмородинова, малинова з м'ятою, абрикосова, сливова, айвова та яблучна з корицею. Корисний заміник цукеркам (вміст цукру тільки 8% , можна цукор замінити натуральним медом), смачний перекус.

Ці та інші смачні страви родина поставила на виробничу основу. А ще пані Люба з любов'ю і вогником в очах розповідає про фруктові соуси: на основі в'яленого гострого перцю («палка перчинка») та їхню гордість — чорносмородиновий соус із м'ятою, в'ялені овочі та фрукти (в'ялені помідори, баклажани, айва та слива), сиропи.

«Скоро буде рік нашому сімейному виробництву. Було не легко — починали без стартового капіталу, в малому приміщенні, все робили самі, вчилися продавати. Але це все-таки був один із найкращих наших років — ми займалися тим, що любимо. Це дуже захоплює — створювати нові смаки!» — мотивує приготувати, запрошує продегустувати і бажає смачного кулінарного майстриня з Івано-Франківщини Люба Біріна. ■

СПОРТ

Андрій Говоров
український плавець

«Ех, «бронза», дуже образливо, адже я завжди борюся тільки за «золото».
Однак — це моє найкраще досягнення за всю кар'єру!».

Олексій ПАВЛИШ

ПЛАВАННЯ

Не «золото», але «гріє»

На чемпіонаті світу Україна здобула першу за десять років нагороду

На чемпіонаті світу з водних видів спорту-2017, який стрімко рухається до фінішу, українські спортсмени продовжують приємно дивувати своїх прихильників. Спочатку сенсаційну «бронзу» здобув дует стрибунів у воду Кваша/Колодій, потім із рекордним медальним ужинокком (шість подіумів) та історичним «сріблом» завершили виступи наші граці, а в понеділок — коли настала черга плавців — третім на дистанції 50 метрів батерфляєм фінішував Андрій Говоров.

Медалей світових форумів на «довгій воді» від майстрів синіх доріжок чекали довго — аж десять років: останніми представниками України, які піднімалися на п'єдестал планетарного турніру до Говорова, були наші брасисти Олег Лісогор («золото» ЧС-2007 на 50 м) та Анна Хлистунова («бронза» на 100 м). Після того ж, як экс-рекордсмен світу та його не менш титуловані колеги по збірній (Андрій Сердінов, Денис Силантьєв, Яна Клочкова та Анна Хлистунова) пішли з великого спорту, у вітчизняному плаванні настала криза, адже резервів, які б одразу замінили зірок, тоді не було.

Надію на повернення до еліти подарували все той же Говоров та Дарина Зевіна, котрі стали тріумфаторами літніх юнацьких Олімпійських ігор-2010. Андрія, який спеціалізується на спринтерських дистанціях (50 м вільним стилем та батерфляєм), відразу прозвали «новим Лісогором», а Зевіну розглядали як потенційну заміну Клочкової.

Утім перехід з юнацького плавання до дорослого був для них не таким легким. Говоров за цей час устиг виграти купу медалей на «короткій воді», «брав» нагороди на ЧС у «класичному» басейні, але до дебютної «бронзи» чемпіонату світу йшов сім років.

Чекали від новоспеченого призера Будапешта-2017 п'єдесталу і на Олімпіаді, проте у Лондоні-2012 молодий

дніпрянин зупинився за крок від фіналу. Готуючись уже до Ріо-2016, Андрій та його тренер — Костянтин Карташов — вирішили повністю змінити систему тренувань: відмовились від зборів у складі збірної та почали співпрацю з бразильським фахівцем Аріелсоном Соарешем да Сілвою. Через короткий час це дало позитивний ефект: Говоров значно покращив свої результати та виграв чемпіонат Європи, але до медалі на Іграх трохи не вистачило — прикрі п'яте місце у фіналі 50-метровки вільним стилем.

А тепер, після довгоочікуваної «бронзи» ЧС на неолімпійському «батерфляї», на спортсмена, сподіваємось, уже не тиснуть «багаж» попередніх невдач. Цікаво, що сам плавець залишився незадоволений результатом: «Я б не сказав, що задоволений, адже їхав сюди перемагати. Мав шанси взяти «золото», але, на жаль, мої рухи не були ідеальними», — сказав засмучений Говоров, який, зауважимо, до фінального спринту батерфляєм пробився з найкращим часом.

Що ж стосується Зевіної, то 22-річна киянка також має кілька перемог на «короткій воді», класичне «срібло» ЧС, але на світових форумах і Олімпіадах їй не щастить — два четвертих місця на ЧС-2011 та ЧС-2013 і дев'ята сходинка у Ріо-2016 (усе — на 200 м на спині). Невдало Дарина стартувала і в Будапешті, показавши лише 14-й результат у півфіналі стометрівки. Але на удиві довшій дистанції вона має більше шансів на успіх.

Перші дні змагань з плавання на

Спринтер Андрій Говоров приніс Україні першу за десять років медаль чемпіонатів світу з плавання. Фото з сайта xsport.ua.

«Акватик-2017» принесли Україні не лише першу медаль за десять років, а й чітко вказали на зіркове майбутнє нашого плавання.

Уперше голосно про себе 18-річний Андрій Хлопцов заявив на Європейських іграх-2015 у Баку, де виграв 50 м батерфляєм. На цій же дистанції на доросло-

му ЧС-2017 в Будапешті він несподівано прорвався до вісімки найсильніших, побивши при цьому юнацький світовий рекорд. Не виключено, що саме його конкурентна присутність у фіналі стала медальним стимулом для «ветерана» Говорова. Сам же Хлопцов у заключному запливі фінішував сьомим. ■

Оксана ПРОДАНЧУК, Григорій ХАТА

ФУТБОЛ

Із претензіями на еліту

Новий сезон колективи першої ліги розпочали з відчутно ширшими для себе горизонтами

У нинішньому сезони одразу три колективи Першої ліги, теоретично, матимуть змогу підвищитися в класі.

Фото з сайта desna.football.

Разом з елітним дивізіоном у новий сезон вступили і команди Першої ліги, для котрих у новому розіграші відчутно ширше відкриваються турнірні горизонти. Задля пошкваллення нечемпіонської інтриги в елітному дивізіоні країни ФФУ змінило регламент міжлігового переходу. Так, по закінченні чемпіонатів у вищому та першому дивізіонах напряму до УПЛ вирушать чемпіон Д-І. Клуби ж, які посядуть у ньому друге та третє місце, зіграють по два матчі «плей-оф» за вихід до Прем'єр-ліги проти суперників з елітного дивізіону, які посядуть десяте та одинадцяте місце, відповідно.

Нагадаємо, що цього літа Першу лігу покинуло п'ять команд: «Іллічівець» (після зміни назви — «Маріуполь») і «Верес» вирушили до УПЛ, а «Буковина», «Скала» та «Тернопіль», навпаки, опустилися до нижчого дивізіону.

Водночас із Прем'єр-ліги крок донизу зробила луцька «Волинь». Натомість турнірний ліфт нагору, в Першу лігу, підняв «Жемчужину», «Рух», «Кремінь» та «Балкани». Цікаво, що останні поступилися в перехідних між Д-І та Д-ІІ іграх «Сумам», проте у зв'язку з переведенням «Дніпра» відразу до Другої ліги отримали шанс стартувати в Першій.

Варто зазначити, з вісімнадцяти команд, які почали новий сезон у Першій лізі, три з них свого часу вигравали дивізіон: «Волинь», «Нафтовик» і «Миколаїв».

Оновлений склад команд Першої ліги вже встиг відіграти два тури, в результаті яких на горі турнірної таблиці встановилося «тривладдя»: «Геліос», «Інгулець» та «Полтава» здобули максимальну кількість залікових пунктів. Цікаво, що до старту першості жоден із цих колективів не входив до числа головних фаворитів змагань.

Утім не виключено, що після історії з віце-чемпіоном попереднього розіграшу в

Першій лізі — чернігівською «Десною», котру через начебто непрозору бухгалтерію ФФУ не пустила до Прем'єр-ліги, — далеко не всі колективи дивізіону тепер прагнуть досягнути найвищих турнірних висот. Приміром, у «Миколаєві» знають, що навіть якщо їхня команда виграє Д-І, атестаційний комітет їй все одно не дозволить підвищитися в класі.

Розглядаючи претендентів на найвищі місця, варто звернути увагу на «Рух» із Вінників та ковалівський «Колос», які

в останні роки демонструють неймовірно стрімкий прогрес. Не так давно обидві команди змагалися серед аматорів. Сьогодні ж вони, володіючи непоганими фінансовими ресурсами, демонструють високі амбіції.

Хоча, здається, в питанні реальних претендентів на підвищення в класі найбільше уваги заслуговують амбітні клуби Першої ліги, в історії яких уже є досвід виступів у УПЛ. Йдеться, звісно, про київські «Арсенал» та «Оболонь-

ТАБЛО

Чемпіонат України. Перша ліга. 2-й тур.
«Рух» — «Гірник-Спорт» — 2:3, «Оболонь-Бровар» — «Черкаський Дніпро» — 1:0, «Волинь» — «Балкани» — 0:0, «Геліос» — «Авангард» — 3:1, «Полтава» — «Десна» — 2:1, «Колос» — «Суми» — 1:1, «Кремінь» — «Нафтовик-Укрнафта» — 0:2, «Миколаїв» — «Арсенал-Київ» — 2:3, «Інгулець» — «Жемчужина» — 1:0. 1-й тур. «Жемчужина» — «Миколаїв» — 2:1, «Арсенал-Київ» — «Оболонь-Бровар» — 1:1, «Нафтовик-Укрнафта» — «Суми» — 0:1, «Черкаський Дніпро» — «Кремінь» — 3:2, «Балкани» — «Геліос» — 0:2, «Рух» — «Колос» — 1:0, «Авангард» — «Інгулець» — 0:3, «Десна» — «Волинь» — 1:0, «Гірник-Спорт» — «Полтава» — 0:1.

Лідери: «Геліос», «Інгулець», «Полтава» — 6, «Арсенал», «Оболонь-Бровар», «Суми» — 4.

Бровар», які після юридичного перезапуску навряд чи полишили надії повернутися до футбольної еліти країни.

У цьому контексті не слід списувати з рахунків і новоспеченого учасника Д-І — луцьку «Волинь». Хоча обставини (у першу чергу, фінансові) не надто сприятимуть її швидкому поверненню на попередні рубежі.

Зауважимо, що в стартовому турі лучани — до слова, вже без Віталія Кварцяного на тренерському містку — в гостях поступилися «Десні», для якої, думається, справою принципу має стати максимально успішний виступ у поточному чемпіонаті. Примітно, що гостей з Волині чернігівські футболісти приймали не на оновленому домашньому стадіоні, котрий начебто вже мав би бути готовим до можливого старту УПЛ, а на столичній «Оболонь-Арені», де в минулому сезоні також грала «Десна». Певно, після невдалого проходження «елітної» атестації в чернігівському клубі вирішили не форсувати ситуацію із завершальною фазою реконструкції футбольної інфраструктури міста. ■

СТРИЛИ АМУРА

Ще один шанс

Кайлі Міноуг повертається до колишнього чоловіка

Аліса КВАЧ

Іноді для того, щоб почати по-справжньому когось цінувати, треба його втратити. Схоже, цю мудрість на власному досвіді перевірила австралійська співачка Кайлі Міноуг. У 2007 році після п'ятирічного роману вона розійшлася з актором Олів'є Мартінес і після цього кілька разів намагалася знайти йому заміну. Не лишився в боргу і сам Мартінес — він за цей час устиг одружитися з «оскароносною» голлівудською зіркою Голлі Беррі, подарувати їй сина Масео і розлучитися два роки тому.

Але видно, що старе вино п'янить найкраще. Не так давно пару помітили в одному з ресторанів Лос-Анджелеса. Кайлі та Олів'є протягом ве-

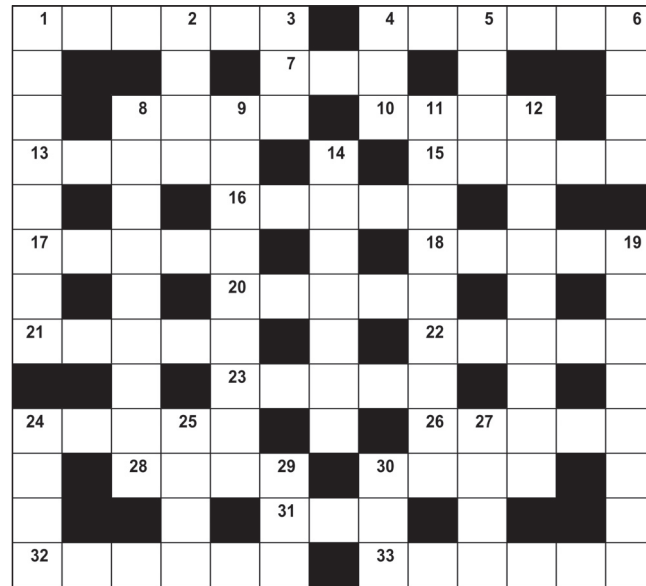

Кайлі Міноуг.

чері трималися за руки і цілувалися, а потім пішли до готелю, де зупинилася співачка. Що дало підстави таблоїдам поставити діагноз, що зірковий роман після десятилітньої розлуки спалахнув з новою силою.

Зрештою, усе може бути багато простіше. Мартінес, як справжній джентльмен, просто не може залишити жінку в біді. Десять років тому він постійно підтримував Кайлі, коли вона боролася з раком і перемогла хворобу. І на початку року, коли співачка розірвала заручини з молодшим від неї на 20 років французьким актором Джошуа Саксом, саме Мартінес одним із перших підставив колишній коханій своє плече. Тим більше що він як ніхто розуміє «крихітку Кайлі».

Отож кому-кому, а їм поговорити є про що. І не важливо, з'явиться у них обручка на безіменному пальці чи ні (тим більше що ніхто з пари поки що не прокоментував чутки). Але мати у своєму житті такого друга, до якого можна звернутися у найважчу хвилину, — це вже велике щастя. ■

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №90

По горизонталі:

1. Тотемний плазун, який у українських казках може стати чоловіком. 4. Купа картоплі чи коренеплодів, закопана в землю і утеплена для зберігання на зиму. 7. Африканська антилопа. 8. Страшна хвороба, яка у середні віки виморила пів-Європи. 10. Хижий звір, який полює курей і погано тхне. 13. Остання літера грецького алфавіту. 15. Одна з реакцій на небезпеку. 16. Давньоримська богиня полювання, аналог Артеміди. 17. Невеличке залізне ковалдо, на якому клепають косу. 18. Загальна назва молочних продуктів. 20. Трав'яниста рослина зі сланим довгим стеблом; розмножується спорами, які застосовуються в медицині, латинська назва лікоподій. 21. Витоптане місце для відпочинку худоби, найчастіше біля водопою. 22. Один із двох легендарних американських бандитів початку ХХ століття. 23. Відомий іспанський поет. 24. Великий поетичний твір. 26. «Мова рідна, слово...! Хто вас забуває, той у грудях не серденько, а лиш камінь мас». (Сидір Воробкевич). 28. Осяйне коло над головою святого на іконах. 30. Хіт-парад. 31. Ім'я покійного президента Венесуели. 32. Бур'ян, подібний до віса. 33. Гібрид, невдалий результат схрещення різних порід.

По вертикалі:

1. Чахлун, маг, мольфар. 2. Кобзар у кавказьких народів. 3. Шаноб-

ливе звертання до старшого чоловіка у народів Сходу. 4. Монотеатр Володимира Смотрителя у Хмельницькому. 5. Нитка у свічці, яка тримає вогонь. 6. Знаменитий у 70-х шведський квартет. 8. Британський державний діяч, якому радянський уряд у 20-х роках писав відповідь. 9. Біла бавовняна тканина, яка згадується в одній із поезій Павла Тичини. 11. Напівсолонке грузинське вино. 12. Відомий голландський художник. 14. Український народний музичний інструмент. 19. Видатний український композитор, музикознавець, фольклорист, педагог і громадський діяч. 24. У слов'янській міфології — Всесвітній закон буття. 25. Річка на Луганщині. 27. Країна на Близькому Сході. 29. Річка, яка в Європі має назву Західний, а в Україні — Південний. 30. Місто на Закарпатті, популярний пункт перетину кордону. ■

Кросворд №89 від 25 липня

Наступний номер «Україна молода» вийде в п'ятницю—суботу, 28—29 липня

ПРИКОЛИ

Розмова двох подруг.
— Я чула ти розлучилася?
— Можна сказати, не пройшла випробування на вірність.
— Красиво, а ось твій колишній описував усе іншими словами.

Подружжя стоїть біля автосалону.
— Любий, подаруй мені що-небудь таке, щоб я легко ногою натиснула — і стрілка від 0 до 100 за три секунди!
Наступного дня:
— Кохана, ось тобі ваги!

Хлопчик дивиться у вікно, раптом біжить до мами і кричить:
— Мамо, там тато йде! Що ми йому спочатку покажемо — мій щоденник чи твою нову сукню?

Маленький Боря ніколи не кричав у магазині дитячих іграшок «купи-купи-купи!». Він починав з абстрактної теми:
— Тату, а твоє дитинство теж було важким і безраднішим?

ОТАКО!

Найкращий мер

На Алясці муніципалітет містечка Талкітна майже 20 років очолював... кіт

Ната НЕТУДИХАТА

«Чим більше я пізнаю людей, тим більше мені подобаються собаки». Ці слова відомого німець-

кого поета Генріха Гейне по-своєму переграли жителі містечка Талкітна на Алясці. Коли у 1998 році жоден кандидат на посаду мера не викликав у них довіри, 900 жи-

телів містечка обрали на цю посаду кошеня на ймення Стаббс.

І — не прогадали. Принаймні протягом останніх 20 років рейтинг kota-мера лишався стабільно високим і про перевибори ніхто не думав. Мешканці містечка називали Стаббса найкращим мером в історії, оскільки «він не підвищував податки і не втручався в бізнес», і постійно підгодовували очільника міста у його резиденції, розташованій при місцевому супермаркеті.

Стаббс побив усі рекорди — і керівництва містечком, і, власне, котячого життя. Бо 20 років для kota — це як 100 для людини. А

останні роки котові-мерові взагалі довелося непросто — у 2013 році він пережив напад місцевої собаки, після чого стан його здоров'я значно погіршився. А з 2016 року кіт узагалі не з'являвся на публіці. І от нещодавно стало відомо, що кіт-мер завершив своє земне життя.

Хто тепер очолюватиме муніципалітет Талкітна, не повідомляється. Можливо, наступним мером стане хтось із численних дітей Стаббса чи ще хтось із братів наших менших. А може, за ці 20 років у містечку з'явився гідний кандидат на посаду мера і серед людей? ■

ПОГОДА

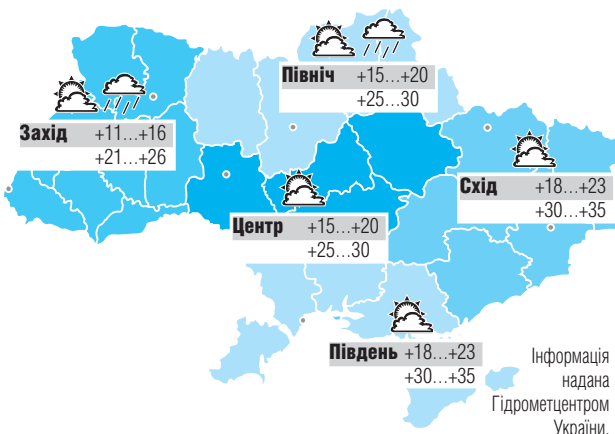
27 липня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, короткочасний дощ, місцями гроза. Вітер північний, 5-10 м/с. Температура вночі +18...+20, удень +27...+29.

Миргород: без опадів. Уночі +18...+20, удень +28...+30.
Вінниця: короткочасний дощ, місцями гроза. Уночі +13...+15, удень +24...+26.
Одеса: без опадів. Уночі +20...+22, удень +29...+31.

25 липня температура води в Чорному та Азовському морях становила 23-27 градусів, у Дніпрі біля Києва — 22.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, короткочасний дощ.
Трускавець: уночі +11...+13, удень +21...+23. Моршин: уночі +12...+14, удень +22...+24.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон для довідок: т./ф.: (044) 454-84-92
Рекламне бюро: т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua
Відділ реалізації: т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kiev.ua

Відділи:
новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;
права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;
міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;
економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;
медицини — povnyu4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;
соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;
спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець — ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію: КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками: «Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були!», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шанса».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах: «Преса України» — у Києві Зам. 3009090 «Видавничий дім «Високий Замок» — у Львові Зам. блок № 514
Верстка та виготовлення фотоформ — комп'ютерний центр редакції «УМ», тел.: 454-87-71
Газета виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю—суботу (спільний номер)
Тираж 86734